

17
сон
24 —
30 апрел
2003 йил

ХАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕФАРАЗ СУҲБАТДОШИНГИЗ

ОНА ЗАМИН ИЛХОМЛАРИ

Хар йили 22 апрел куни жаҳон жамоатчилиги "Ер куни"ни нишонлайди. Бу кун бутун жаҳонда минглаб ташкилотлар ўз минтақаларида ерни асраш ва эъзозлашга даъват этувчи тадбирларни ўтказадилар. Шу жумладан, Республикасида ҳам она заминимизни асрашга багишланган тадбирлар ўтказили.

Ўзбекистон Бадиий Академиясининг марказий кўргазмалар залида "Экосан" халқаро жамғармаси, Ўзбекистон Бадиий Академияси, Республика Халқ таълими вазирлиги ва "Ўзтелерадио" компаниялари то-

монидан "Қарияларни қадрлаш йилида" эълон қилинган болалар суратлари кўриктанловининг якунига ва "Обод маҳалла" йилига багишланган "Отахонлар-онахонлар набиралар нигоҳида", деб номланган болалар суратлари ҳамда бутун жаҳон ерни асраш кунига багишланган "Рассом ва замин", деб номланган таникли рассомлар асарларидан ташкил топган кўргазмалар очилди. Танловларни ўтказишдан мақсад, ўсиб келаётган ёш авлодни, ота-оналар ва кексаларни хурматлаш, атроф-муҳитни, табтиян муҳофаза қилиш ва тарихий, милий анъаналаримиз ва қадрятларини эъзозлаш руҳида тарбиялашдан иборат.

Заллардан бирига мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар томонидан кўрик-танловга юборилган 200 дан ортиқ энг яхши суратлар кўйилган

бўлиб иккинчисидан кўзга кўринган рассомларнинг она еримизнинг гўзаллигини тараннинг этувчи асралари жой олган.

Болалар суратлари кўрик-танлови шартнорига кўра Тошкент шаҳридаги 547-сон болалар боғчаси тарбияланувчиси Корабов Анвар, Сирдарё вилояти Гулистон шаҳидаги "Куонон" боғча-мақтаб ўкувчиси Рискиев Мухиддин ва Ўрта Чирчиқ туманидан 54-мақтаб ўкувчиси Тулебоева Камола, 6-мақтаб ўкувчиси Пардаев Даврон ҳамда Қарши вилоятининг Навбаҳор туманинда 11-мақтаб ўкувчиси Имоммадова Шахнозалар ғолиб деб топилиб, уларга диплом ва соввалар топшириди.

"Рассом ва замин" кўргазмасида рассомлар Тоҳиров Пахритдин, Чернишов Юрий, Мурсалимов Диљюслар ғолиб топилди.

Халқаро "Экосан" жамғармаси ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси нинг Ер ресурслари Давлат кўмитаси, "Ўзтелерадио" компанияси ва Тошкент шаҳрининг Мирзо Улугбек туманинг хокимияти ҳайриҳохлигига пойтахтнинг "Боғи эрам" маданияти ва истироҳат боғига фестивал бўлиб ўтди. Фестивал дастуридан "Саховатли ер инъомлари", "Тошкент гуллари" кўргазмалари ўрин олган бўлиб, боғда бир қатор давлатларнинг Ўзбекистондаги элхионалари вакиллари иштирокида кўчатлар ўтказилип "Дипломатлар алейси"га асос солинди.

"Эн обод маҳалла", "Оталар чойхонаси", "Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла" республика кўрик-танлови ғолиблари эълон қилинди.

"Эн обод маҳалла" кўрик-танловининг шартларига кўра Қашқадарё вилоятининг Қарши шаҳридан "Рогузар" маҳалласи эко-

"ТОШКЕНТ ГУЛЛАРИ" ФЕСТИВАЛИ

логик кўрик-танловининг 1-боскичи ғолиби деб топилди ва соврин ҳалқаро "Экосан" жамғармаси дипломи ҳамда пул мукофоти маҳалла раиси Файбулло Отабоевга топширилди.

Шунингдек "Тошкент гуллари" кўргазмаси ғолибларига қиматбахо соввалар берилди.

Л. АХМЕДОВА

Суратлар муаллифи — М. МИРСОДИКОВ

чойхонаси топилди. Энг яхши "Маҳалла" кўрик-танлови ғолиби — Тошкент туманиндағи "Дўстлик" маҳалласи деб топилди.

Шунингдек "Тошкент гуллари" кўргазмаси ғолибларига қиматбахо соввалар берилди.

Л. АХМЕДОВА

Суратлар муаллифи — М. МИРСОДИКОВ

БОР БЎЛИНГ, ҮЙИМНИНГ ЭРКАГИ...

Газетхон — газета
ва ҳаёт ҳақида

Суратда: Сурхондарё вилояти Сариосиё туман «Камолот» ёшлилар ижтимоий ҳаракатининг раиси Райхона Раҳимова оиласи даврасида. Унинг Ватан, Бахт, Оналик баҳти, Инсонийлик саодати ҳақидаги шеърларини газетамизнинг 10-бетида ўқишиз.

- 30 ёши қаршилашман, - дейди Райхона. - ТошДУ журналистика факултетини туттаганиман. 2 нафар фарзандим бор. Турмуш ўртогим Баҳром Шоҳимарданов Сурхондарё вилояти божхона хизмати ходими. Президентимизнинг "Жасорат мебали" билан мукофотланган.

Биз оиласиз билан "Оила ва жамият"ни севиб ўқишимиз. Уни қадрлаймиз. Үйимда шағифу, диван ўриндиғининг тагигача "Оила ва жамият"нинг ийғам сонлари сакланади. Батъян руҳан толикандамда ёки кайфиятим чоғ паллаларда уларни олиб тақор-такор ўқииман. Завқ оламан. Негаки мен дунёда энг муқаддас нарса, оила эканини хис этаман. Аёл кишининг бошпанаси, тиргаги, энг қераклиги бу - эр ва шириндан ширин фарзандлариди. Мен оила масаласида энг баҳти аёлман. Лекин уни мустажкамлаш учун қанчалар фидойи бўлишига уринганларим-чи...

Аёл киши фидойи бўлсагина ҳаётда оила масаласида ютиб чиқар экан. Бугун мен фарзандларимни комил инсон қилиб тарбияларканман, масъулиятли лавозимда ҳам фаолият юритаямсан. Ўз машқларимдан юртошларимга лутфан тақдим этаман.

Сиз менинг доимо керагим,
Сиз учун ургайдир юрагим,
Тақдир ўйларидаги шеригим,
Бошпанам останам тиргаги,
Бор бўлинг үйимнинг эркаги!
Сиз билан үйимнинг файзи бор,
Сиз борсиз яшашнинг мағзи бор,
Рўзгорим номуси лафзи бор,
Ерларни кўрмаган кураги,
Бор бўлинг үйимнинг эркаги!

ШЕЪРИЯТ МУШОИРАСИ

Ахборот

Куни кечча Ёзувчилар уюшмасида 2002 йил шеъриятининг якунларига багишлаб тадбир ўтказилди. Ўзбекистон Миллий Университети ўқитувчиси Адҳамбек Олимбеков сўзга чиқиб, шоирликни ўзига қисмат деб билган ижодкорлардан катта изланиш талаб килишини таъкидлadi. Ижтимоий, фалсафий ҳамда турли фикрлар ўйлайдиги изланishiши шеърларининг кўпайшишида ижодкорларга омадлар тилади. Ўзбекистон ҳалқ шоири Жуманиёз Жабборов, Кутлибека Раҳимбоева, Фарида Афрӯз ва бошқа кўплаб ўш ижодкорлар ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдириши. Тадбир чинакам шеърият мушоирасига айланни кетди.

Ўз мухбиризим

ЎЗИНГИЗНИ ҲИРСУ ҲАВОДАН АСРАНГ

Кария, кекса, нуроний, оқсокол, ота, бува, бобо ва буларга "лик" кўшиб айтиладиган қарилек, кексалик, мўйсафидлик каби номлар кандай табаррук, азиз, мўтабар, ёкимли. Бундай улуғ исмларга мусассар бўлиш ҳаммага ҳам насиб этмайди. Аллоҳ таоло ўзининг севган, иймон-эътиқодли, пок қалб, покдамон, фозил, доно бандаларига бундай табаррук ёшинги тоғди. Биз қариялар бунга шукронлар килишишим керак. Кекса киши ҳаётӣ комус соҳиби, донолик, фахм-фаросат, ақл-идорк хазинаси, у ёш авлод учун тарбия масканни, мактаб, муррабий.

Бир ривоятда кептирилишича, бир подшоҳ: «Кексалардан ҳеч фойда йўк, улар текин овқат ейди, меҳнат қўлмайди, шунинг учун барча қариялар ўлдириб юборилисин»,- деб ҳукм чиқариби. Подшоҳнинг фармони бажарилибди. Иттифоқо, орадан кўнгут ўтмай подшоҳ бир мамлакатга юриси қўлдиган бўлиб қолибди. Лашкар билан йўлга тушдилар, 2-3 кундан кейин чўлу биёбонга келиб қолидилар. Аскарлар ва отлар ниҳоятда чанқаган, сув колмасан. Кайси томонга юрса ҳам, ҳалокат. Шоҳ: «Бу ердан биздан аввал ҳам одамлар юрган, бирон жойда кудук бўлиши керак», - деб яр-атрофа аскарларни юборди. Аскарлардан бир кудук бор жойни топибди. Кудука чепал билан бир аскарни туширсалар, қайтиб чикмабди. Иккинчи, уччинчи... Хуллас, кудука тушганинг барчи ҳалок бўлавериди. Шоҳ газабланиб: «Бу ҳолда лашкарлардан маҳрум бўламиш, нима килиш керак», - деб бош вазирга хитоб қилибди. Вазир: «Бу кудук сирини фақат кексалар биларди. Сиз эса барча қарияларни катт этиргансаниз», - деб жавоб бериди. «Бирорта қарияни қолдирмабидин», - газабланиди шоҳ. «Битта қария бор. Бир кошик, конимдан кечиб мени ўлдирмасангиз олиб келаман», - дебди вазир. Шоҳ рози бўлиб қарияни кептиришарни буюриди. Вазир ўз отасини ўлдирмай сандикка солиб, туяга юқлаб олиб юрган экан. Уни қудук бўйига олиб келишиб, унинг сирини сўрашибди. Оқсокол кудукнинг ўёғи ўғни кўздан кечириб бир аскарни оғиддан болгарб, кўлига челак бериб боши билан кудука тушириди ва у сув олиб чиқибди. Кудукнинг сиро шунда эканки, ким оёғи билан тушса, ҳалок бўлар, боши билан тушса, сув олиб чиқар экан. Битта қариянинг донолиги билан бутун ўғшин ҳалокатдан халос бўлади. Подшоҳ ўйламай килган ишидан кеттиқ пушаймон бўлади. Юкорида айтганимиздек табаррук кексалар каторига қўшиши ҳаммага ҳам насиб этавмермайди. Ёшлини қадрига етаслиси пала-партиз ҳаёт кечириш, икиликбозлик, қашандалик, бузукчилик билан ўтказиш, кошона иморталар қуриш, манманлик, ҳирсу-ҳавога берилган киши умрини кискартиради.

Анушервони одил вазари Бузургмехран сўрабди: «Дунё матоси нима?» Вазир ҳавоб бериди: «Охиратга ярамайдиган нарсаларнинг ҳаммаси». Шу мато ортидан кечоа кундуз кувиши, ҳаром-ҳарис топилган маблагларни ҳашаматли қасрлар, ўйжой анжомлари, чет эл машиналарига сарфлаш, тўй-маъракаларда ҳаддам зиёд истроғарчилкларга йўл қўйиши. Булар ёшлилар тарбиясига салбий таъсир кўрсатади, ахлоқини бузади, жамият интизомини ўйдан чиқаради. Энг асосийи, бу дунё матоси киши умрини кискартиради, мўтабар қарилек ўёшига этишдан маҳрум ёшлиди. Бу матоларни бирни охиратга ярашмайди, бу дунёда қолади...

Азиз фарзандим, озод юрти-мизнинг келажаги бўлмиш ёшлар, ўзингизни ҳирсу ҳаводан асрарн, кексалик фамини енг, мен ҳам табаррук ўёши етади, деб ният қилиб яшанг. Мендан: «Нима учун пайғамбаримиз «қарилек — мусибат» деганлар?» - деб сўрашибди. ўёшлини қарилек фамини емай ўтказса, фарзандлари солих бўлмаса, маърифатиз бўлса, қариганда ҳам ичичи, килич, чекиб юрса, оғир қасалликка чалиниб қолса-ю, тарбия олмаган фарзандларни унга меҳр кўрсатмаса, ҳалк назаридан котган бўлса, бундай қарилек — мусибат. Буюк Шайх Саъдий ҳам пайғамбаримиз хадисларига сўяниб: «Ҳеч нарсаси йўқ қарилек мусибатdir», - деган эйлар.

Баъзи нафақа ўёшига етган оталаримиз: «Ёшимиш яшаб, ошимни ошадим, бўлди энди», - деб умидсизликка тушиб, ҳамма нарсани йигиштириб, ўйда ойнаи жаҳон кўриш, кампир, келин, на-браларга танбез бериш билан ўрвалиб, жамоатдан ажралиб коладилар. Ўзларидаги бой ҳаёт тажрибасидан бошқаларни баҳраманд, қўлмайдилар. Айрим қарияларимиз эса қарилекни факат машай килиш, тўйма-тўй юриш, коринин дўйлаптиришида деб биладилар. Бир никоҳ тўйида 74 ёшли домла стакандаги конякни ушлаб, ҳозир ҳам ичичини айтиб, икиликни мактаб кетди. Яна бир ўтиришда 70 ёшдан ошган олимлар ўшлар олдидаги «намуна» бўлиб, ичичи, кип-кизарид ўтиридалар. Бу ўшлар тарбиясига қанчалик салбий таъсир этишини узотлар билишарманкан? Базилари доим ҳаётдан шикояти қилиш, бирорларни ифво қилиш, фиску фасод гаплар билан ҳаммани энсаси-

ни қотириш билан банд. Ҳалқ бундайларни: «Фалони қариганда сергап бўлубди, ёмон қариди», - деди. Минг афсуски, бавзи қарияларимиз давлат томонидан таъминланган, қорни тўқ, эгни бут бўлтуриб, тиланчилик килиб, пул тўплаб юрибди. Шариятимизда бир кеча-кундузга етарли овқати бўлса-ю, гадойлик қилса, ҳаром, дейилган. Аллоҳ ҳаммамизни бундай қарилекдан асрарин.

Қарияларимизнинг кўпчилиги ҳалқа фойдали ишларни қилиб, фирмалар очиб, қариндош, фарзандларини ўш билан таъминланган, жамият учун фойдали меҳнат қилишда давом этмоқдалар. Туманларда шахсий фермерлик билан шугулланниб, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етказиб, ўз тажрибасидан ёшларни баҳраманд қилаётган, мамлакатимиз моддий бойлигига хисса кўшаётган 70-80 ёшли оқсоколлар кўлпаб топилади. Бу борада кексаларни маҳаллаларда кўрсататдан фоалияти муҳим аҳамият касб этади. Маҳаллалардаги ҳар бир тўй, дағн маросимлари, турил байрамларни ўтказиш оиласыв мажароларни ҳал этиш фақат бизнинг табаррук оқсоколларимиз ва онахонларимиз зиммасига тушган.

Ўзим зиёлилардан бўлганим учун, бу табакага мансуб қарияларимизнинг мамлакатимиз ижтимоий-сийёсий, меънавий-маврифий ҳаётидаги фоалиятларини алоҳида таъкидламочиман. Таълим-тарбия, илм-фан соҳасидаги анчагина қарияларимиз ўз фоалиятларини давом этириб, ўшларни тарбиялаш масаласига катта қилиб ўтказибди. Кекса зиёлиларимизнинг телевизор, радио миллий матбуотдаги кўрсататдан фоалиятлари айниқса диккатта сазовордориди.

Ўтган йили 78 ёшида вафот этган дўстим академик Бўрибай Аҳмедов умрининг охиригана, оғир қасал ҳолатида ҳам илмий фоалиятини тўхтатмай, мамлакатимизда илм-fan тараққиётiga катта хисса кўшиб кетди. Ҳалқаро Фирдавсий мукофоти соҳиби, шарқшунос Шоислом оқиши Шомухамедов ҳозир 82 ёшда. Унинг илмий-тарбиявий фоалияти гуркираб давом этаяти. Бундай мисолларни анчагина келтириш мумкин.

Азиз ҳаммортларим, буюк шоир Шайх Саъдий:

Қомати ҳам гаштаи

пирон нишони марғ нест,

Як камон сад тирро

дар хок пинҳон мекунат.

(Кексалар қоматининг эглиб колганни ўйлайдан нишона эмас, битта эгилган камон юзта ўқни тупроқка киритиб юборади) деган экан. Қарилекка сўз бермайди, бой ҳаётӣ тажрибасини ишга солиб, мамлакатимиз равнави, моддий ва меънавий тараққиётiga, ўшлар тарбиясига ўз улушкини кўшайлик.

Азиз тенгшодларим, отакону нахонлар! Президентимиз томонидан 2003 йил «Обод маҳалла йили» деб ўзлон килинди. Маҳаллаларда миллий анванларимизни жорий этиш, тўй ва маъросимлардаги истроғарчилклар, бидъатларни бартараф этишда жонбозлик қилиб, бошкож бўлайлик.

Хожи Исламатulloх

Абдуллоҳ,

Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган фан арабби,
филология фанлари
доктори, профессор

Наманган

МЕНИНГ БАРДОШӢ ОНАГИНАМ

айтарди.

- Ёғизлик дарди курсин болам, шунинг учун «бопларим кўп бўлсин», деб худодан сизларни тилполарга тенг қилиб тилаб олганман. Тоганг ва мен кўрган кунларни сизлар кўрмандлар.

Оҳ, онажон, онажон!!! Бунчалар бардошли, бунчалар сабр-қаноатлисиз. Шунча ташвиши, алам ва меҳнатни кўрганни бо соchlарингиз нега оқармасин! Ҳали ҳам биз учун ёнib-куйib яшайсиз. Битта синглим учун, уни ҳам ўқитиб ўйли, жойи қилиш учун ҳали ҳам жонингиз ором олганийўк, Отакон-онажон ўзингиз учун қачон яшайсиз?

- Иккокимиз ҳам сизларда яшаймиз болам. Ўтиб кетганимизда ҳам бир-бирларингизда отанг ва мени кўрасизлар. Доимо сизлар билан бирга бўламиз, - деди муштипар оном.

Мен билган онам тенги аёлларнинг кўпчилиги ҳам хали-хануз болам, деб яшаб келмоқда. Ўзлари учун яшашни ўйламайдилар. Инсон ўзи учун яшашни ҳам билиши керак эканлигини бизнинг соддадил, оқкўнгил, жафокаш, фарзанд учун жонини ҳам аямайдиган онахонларимиз билишмайди, буни ўлашмайди ҳам.

Эҳ, онажон, онажон, фарзандларни деб яшайтган нахоним. Соchlарини оқ, юзларига ажин туша бошлабди. Кани энди ота-она ҳеч қачон каримаса. Ҳар доим ёнимизда юрса. Ўнта фарзандни дунёга келтириб, тарбия берид, катта қилиб жой-жойига кўйишнинг ўзи бўлмас экан. Биз ҳам фарзандли бўлиб, бу нахарларни оғизина тушунгандекмиз. Фарзандларнинг тарбияси кўп жиҳатдан она зиммасида эканлиги боис, она-мизга жуда кийин бўлган...

Оилаларида онам ва тогам колган эканлар, Бошқа ука-сингиллар турли хил касалликлардан нобуд бўлишган. Оталари уруш йилларида вафот этганлар. Онаси эса узоқ йил тўшакда қолиб, азоб чеккан экан. Онам бечора бир этак болаларидан, оиланинг туганимас юмушларидан кайнона-қайнотанинг гап-сўзларидан қайнашада, онасидан хабар олиб келар экан. Оила-мизда тўртта акам катта қилиб жуда кийин бўлган. Онам акамлар худди киз болалардек ёрдам берганилларни, рўзгорнинг барча юмушларига қарашганилларни ҳали ҳам мамнун бўлиб айтиб юрадилар. Онагинам ўзининг ўтган жойларини тозалаб, овқат едириб, яна рўзгорда — болаша-қасининг олдига қайтган. На ейишида, на юришида халоват бўлганд. Онасиning бундок хол-ахволидан ич-ичидан куйинса, ўзининг бир қиз эканлигини учун жуда кийин бўлган. Тунлари ухламасдан катта қилиб, бор кийинчиликларни кўриб ўтган. Кийинчиликларни кўриб дардан, энди роҳат-фароғатни кўринг. Бир ўзингиз ҳаммамиз учун керакиз. Бугунги кунда кўзлари кўрмай колган отамизнинг бир кунига ҳеч биримиз ярай олмаймиз. Қарилек чогингизда бу ҳам сизга яратганинг имтиҳонидир. Юрагингиз қандай кенг, бардошингиз тоф.

Отаминг бир сония хафа бўлиб ўтирган дамларини кўриб колсам, ўзимни йўқотиб, кўзларимга дунё коронгуликдан иборат бўлиб колади. Отамга, сизга минг раҳмат, минг бор таъзим онажон.

Бу йил мучалингиз, олтмиш ўшга кирдингиз. Худодан сураганимиз учун жуда кийин бўлган. Ўтиб-навара, чевара-эвараларингиз ардоғида ўтказинг. Янаги мучалингизни нишонлашга ҳам яратганинг ўзи умр берсин. Бахтимизга соғ ва саломат бўлинг онажон!

Замира МАМАНИЁЗОВА
Самарқанд вилояти,
Пахтаки тумани

Рахматли энам — қайнонам: "Бек боласини бешик асрайды", деган гапни күп ва хуб айттардилар. Бу гапнинг мағзи би зин г олис-оилис тарихимизга, ундағы ҳамиша бархает

урф-одатларимизга, қадриятларимизга бориб тақалади. Азалдан серфарзанд халқимизнинг ҳар бир уйда бешик мұқаддас хисобланади. Шу биргина бешик оиласа нечта фарзанд бўлса, ўша оиласадаги меҳр-мухаббатнинг янада мустаҳкамланишига асосидir. Бундан ташқари, бешик тўғри келган дарахтдан эмас, балки, инсон руҳан ва жисмонан соғлом үсіши учун фойдала даражадан ясалади.

**Бўш бешикни
тебратма, болам!**

Совчилик-элчилик

Хар бир ўзбек оиласида қиз бола улғаяр экан, униң эшигидан эниб келган совчилик-элчиларининг қадами куттег, деб қарашади. Бу, аввало, қиз ўсаётган хонадон ҳурмати, ийит томонининг қадр-кимматидир. Бу шундай нозик риштаки, унда ҳами удумларимизнинг, қадриятларимизнинг ардоқи нұкталары, бекітсі компилигиги, ҳәвә ва ифратнинг айтимаса ҳам илғаб олинадиган энг залу тилакларининг эшиги очиладиган мұқаддасларниң үзілдінамен кіла олади. Ҳалқда: "Кимки, етти марта совчиликни адо этса, униң на дүненинг ҳам савобини олган бўлади", дейищади. Совчилик-элчилик. Уларнинг қадампарида ёнг углу мақсад парвос қиласында оиласынг дунёга келишига сабабчи бўлиш. Шунинг учун ҳам уларнинг қадами қущдан енгил, сўзлари асалдан ширин, нигоҳлари меҳрга тўла, чөхрасидан нур ёғилиб туради.

Рахматли энам, мен келин бўлиб тушгандан кейин менга қимни совчи қилиб юборгани парини айтый, у кишининг киммегини албатта билишим шартлигини таъкидлаган эдилар. Совчи-иккиси томонига ҳам колиси, иккиси томонига барча жиҳатларни мұккаммал биладиган инсон бўлиши керак. Менга совчи бўлган киши-ен-құнни миз, Болибек бодо деган эди. У киши бизнинг ўйга тез-тез келиб турар, энамнинг энг яхши сұхбатдошларидан бири эди. Жойларни жаннатдан бўлсин бобонинг! У кишининг күлогимга чалинил қолган сұзларини ажиб ҳайрат билан эслайман: "Кимга совчи бўлган бўлсан, минг шукр-ки, ўзидан тинчбек кетиши. Кечаку-кундуз ўз болаларимниң қандай доу қиласам, уларнинг ҳам номларини айтаб, доу қиласман, нега дегандар, улар ҳам ўғил-қизларим-да! Ўзидан ўз кўпайтиб юрсан дейманд..."

Каранг, удумларимиз, қадриятларимиз қанчалик оддий кўринса. Шунчалик пурмалло, эзгу, туягувор! Сен ҳам осталаси тишло уйга қадам кўйган дамлариндан дунёда шундай одамлар борлигини бил. Уларни отагандай эъзозла, дусорини оп, тириклигидан ҳам, ўтиб кеттандан сўнг ҳам эслана, болаларингта сўзлаб бер. Токи фарзандларинг ҳам сендеқ ҳаёт, хотира, қадрлаш негизини күннурор өтарилик суроғи таъкидиган. Болаларниң қандай қолганларни мумин килиб юртади. Одамлар билан сұхбатга эса вақт кетади. Аслида вақт онам учун жуда керак эди, чунки тириклик шуни тақозо килади. Аммо кирғоқса чикиб қолган балик сувга қандай талпинса, онам одамларга шундай интиларди. Ўша кез қатор сингилларим казо қилган, дадамнинг ишлари орқага кетган, бир ёғи мусофирилик. Лекин бу йигинларда онам ҳеч кўз ёши қиласи, аксинча, ичак узди асқиялар айтар, гаройиб ҳикоятлар билан атрофидагиларни мумнун килиб ўтиради. Ҳуш, бу ўтиришлар унга нима берарди? Ҳамоаттарозу, дарду ғамингни бошқаларга солишиб беради, бирини кўриб фикр қиласан, бирини кўриб шукр! Эҳтимол, бу аёлларнинг

Бахт-куш эмас, учеб кетгали, У — дўстлиги болалигингининг. Сенга келди айтмоқлик гали Болаликнинг айтакларини - Ранги ўчмас лолалигингининг. Бахт-сув эмас, оқиб кетгали, Бахт-Бахт ҳақуда сўзлаб турганинг. Умринг етмас таъриф этгали, Туйгарларин чекачларини - Ватан ичра ватан курганинг.

Ойгул СУОНДИКОВА

АЁЛНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

Жамоатдан ажралманглар, чунки шайтон ёлғиз киши билан биргайдир ва икки кишидан узокроқдир. Кимки жаннат неъматларини хоҳласа, жамоат билан бирга бўлсин.

Хадис

(Боши ўтган сонларда.)

Яхшиликни сиз одамларга талпинган, одамларсиз туролмайдиган кишидан кутаверинг. Аллоҳ сўйиган бандасини одампараст қилиб кўяди... Ота-онамни йўқлаб борардим, кўпинча дарвоза ҳам, уйларнинг эшиги ҳам ланг очиқ, онамни эса албатта ён кўшниникидан топиб қардим, ҳандон уриб чакчақлашаётган бўларди. Бироварларни йўқлаб, бироварларга лутф қилиб, бироварларнинг ҳожатини чикариб толмас эди онам, онажоним!... Бир шеъримда айтибман:

**Онам битта калом айтса,
ки юз жонда баҳор эрди,
Онам лутфи жаранг берса,
дугтор тор хор эрди,
Кўшилса у, ҳамма бедор,
ўтиб тун, тонг отор эрди,
Онамдай сұхбати дилкаш
зотимда йўқми, бор энди?**

**Боламнинг феълида Аллоҳ
онамни ўйғотиб бергина...**

Эллигинчи йиллар. Тошкент. Бир уй, бир айвонимиз бор ҳолос, рўзгоримиз фоят камтарин. Аммо кўнши аёллар кечалари нукул бизнеги тўпланаардилар. Уларга кўнгил яйратар дастурхон ҳам ёзилмасди. Ташқарида лопилилатиб кор ёғар, сандал (танча)нинг устига ўнинчи ламлами керосин чирогни кўйиб олишар, тунги 11-12 гача қолиб кетишарди. Онам чопон қавир, бир кекса хола чолларнинг ироки дўлтисини течпир, Кимё опа ва Фарорат опокилар эса уларга сұхбатдош бўлиб ўтирадилар... Мана шу ўтиришларидан улар бир жамоат эди. Қандай ўйлайсиз, бу жамоатдошлик уларга нима берарди? Онам "одамнинг тафтини одам олади", деган нақли кўп айтади. Одамлар билан сұхбатга эса вақт кетади. Аслида вақт онам учун жуда керак эди, чунки тириклик шуни тақозо килади. Аммо кирғоқса чикиб қолган балик сувга қандай талпинса, онам одамларга шундай интиларди. Ўша кез қатор сингилларим казо қилган, дадамнинг ишлари орқага кетган, бир ёғи мусофирилик. Лекин бу йигинларда онам ҳеч кўз ёши қиласи, аксинча, ичак узди асқиялар айтар, гаройиб ҳикоятлар билан атрофидагиларни мумнун килиб ўтиради. Ҳуш, бу ўтиришлар унга нима берарди? Ҳамоаттарозу, дарду ғамингни бошқаларга солишиб беради, бирини кўриб фикр қиласан, бирини кўриб шукр!

Гоҳо эрталаб жуда ланж турасан, ҳатто ўзингни бемор сезасан. Ишга боргач улар эса бир соат ўтар-ўтмас тирилиб кетасан, бинойидай ишлаб, тетикилашиб қайтасан. Билгинки, атрофинингдаги кулиб юрган одамлар, уларнинг саломат ва хайриҳо турислар, сендан самимий ахвол сўрашлари вужудинга қувват узатди, сен нурландинг ва дадилашдинг. Жамоат тинмай турли токлар тарқатувчи ва жисминда ҳисбосиз ўғонишилар ҳосил қилувчи жонли лабараториядир. Шунинг учун ҳам яхшиларга ёндошмок, уларнинг шарофатли нурларидан баҳраманд бўлмоқ, ҳалқона айтганда, ёмонларнинг каттаси бўлгандан кўра, яхшиларнинг кичиги бўлиб юриш чандон яхшидир!

Шайтон ёлғизни енгади. Гуноҳлар ёлғизлиқда содир этилади, тушкунликка ва саросимага ёлғиз қолганда тушилади, бемор ёлғиз қолса, дарди оғирлашади. Инсондан узоклашганинг ҳоли шу! Онам тинмай "ёлғизликда жон чиққулик кильмасин, биринг доим ёнимда бўл" дейверардилар...

Одамшаванда бўлайлик, одамларга ёқиб юрайлик, уларнинг кўзлашлари бизга офтоб, юраклари атрофимизда кўрғон бўлиб турсин.

иҷида онамдан ҳам аброрлари бўлгандир. "Ийглама, бирордар, менинг бағрим ҳам мана бундок ярадор" деган бўлса, онажоним шайтонга даф бериб, "шунча ғами билан тикка яшаб юриби-ку" дей, ўзини синиб қолиш, ётиб қолишлардан асрар юргандир балки!

Катта ҳаёт йўлига тушганингдан сўнг, энг дилбар дўстинг хотира бўлиб қолади. Аммо эслайдиган нарсаларининг фоят ярқириғи, оловланиб турадигани талабаликнинг паҳта ҳашари — жамоат билан туни тонгда бирга бўлиш пайтларидир! Кўпчиликнинг назари остида юриши, улар билан мумомалага сўз танлаш, ўз тизгинингни маҳкам ушлаб туриси катта тарбия мактабидир! Кўпчилик бамисоли қайчи, ортиқа шоҳларинги кийиб туради. Айтган ортиқа сўзингни дарҳол ўзингга қайтариб, ингандай санчиди, тилинги тийиб кўяди! Кўпчилик ҳамиша кўлини бигиз қилиб сени кузатади ва шу тарзда хатолардан омон сақлади. Илмингни китоб ва устозинг ўстиради, февлингнинг онаси эса ҳамиша жамоатидир!

Нима учун тўй кўпчилик билан ўтказилади? Жамоатнинг дусосини олиш, дастурхон солиб, сенга дуоғўй ва тарбиячи бўлғанларнинг кўнглини олиш учундир! Сезяпсизми, фоят хурсанд пайтида ҳам киши одамлар орасида бўлшини хоҳлади. Чунки бу илоҳий истакдир, "Бирга бўлингиз!" деган хукм Аллоҳдандир!

Ёруғ дунёни тарқ этар пайтинг ҳам жамоат куршовида бўласан. Бу гавжумликинг қатор хикматлари бордир. Биринчидан, жаноза пайти мархумнинг яхши фазилатларига қанча кўп одам гувоҳлик берса, у дунёлик дастурхони шунчалик дурқун бўлашак. Иккинчидан, якин кишисидан айрилиб, устуни кулаб турган одамга гамғусор бўлиш, ўзига келиб олгунча суюн бўлиб туриси ҳам мусулмончиликандир. Колаверса, ҳар бора ўлим маросимига борганда интихонинг борлиги, бу дунёда ҳамма меҳмон эканлиги, то тирик экансан, ҳар бир дақиқан ганиматлигига ишонч қилиб, тавбага келиб қайтасан. Бу ҳам илм! Унга эга бўлища эса жамоатга кўшилишинга сабаб бўлмоқда.

Гоҳо эрталаб жуда ланж турасан, ҳатто ўзингни бемор сезасан. Ишга боргач улар эса бир соат ўтар-ўтмас тирилиб кетасан, бинойидай ишлаб, тетикилашиб қайтасан. Билгинки, атрофинингдаги кулиб юрган одамлар, уларнинг саломат ва хайриҳо турислар, сендан самимий ахвол сўрашлари вужудинга қувват узатди, сен нурландинг ва дадилашдинг. Жамоат тинмай турли токлар тарқатувчи ва жисминда ҳисбосиз ўғонишилар ҳосил қилувчи жонли лабараториядир. Шунинг учун ҳам яхшиларга ёндошмок, уларнинг шарофатли нурларидан баҳраманд бўлмоқ, ҳалқона айтганда, ёмонларнинг каттаси бўлгандан кўра, яхшиларнинг кичиги бўлиб юриш чандон яхшидир!

Шайтон ёлғизни енгади. Гуноҳлар ёлғизлиқда содир этилади, тушкунликка ва саросимага ёлғиз қолганда тушилади, бемор ёлғиз қолса, дарди оғирлашади. Инсондан узоклашганинг ҳоли шу! Онам тинмай "ёлғизликда жон чиққулик кильмасин, биринг доим ёнимда бўл" дейверардилар...

(Давоми бор.)

Турсуной СОДИКОВА

ОТА-ОНАМИЗ АЖОЙИБ КИШИЛАР ЭДИЛАР

Фарзандни тарбиямизга, еб-ичиши мизга жуда катта этибор беришади. Отам умрларида бирор марта бўлсада спирти ичимликини оғзига олмаганлар. Ота-онам икакаласи ҳам ортиқча мол-мулла йигишга кизиқишишаган. Маблагларини биринчи навбатда рўзгорга керакли озиқ-овқат маҳсулотларининг энг сифатлисини олишига сарфлаганлар. Ўйимиздан энг яхши мева-лар, майз, ёнғок, асал, кунжут мойн шу шу капилар аримасди. Ота-онамиздинг ўзаро яхши муносабатларини, биз фарзандларига бўлган меҳрибонларини қанча таърифласак ҳам оз. Барчамизинг олий маълумот олиб, хёдатда ўз йўлимиздан топиб яшишимизга жуда катта этибор беришган. Биз фарзандлар ҳёдатда йўлимиздан топиб, ўзимиздан тинчб қетдик. Биздан ота-онамиздинг ҳам кўнгли тўлди, ўз хёйтлари ва турмушларидан рози бўлиб яшади. Тинч-осуда 53 йил бирга яшади. Кишилар ҳавас қисла азрийдиган Олтин тўйларини хурсандчилик билан ўтказгандик. Отам 81 ёнда, онам отамдан кейин яна 9 йил яшаб 44 ёшларida оламдан ўтилар. Ота-онамиздан мерос бўлиб қолган ўйтлар, айниқса меҳр-окибат билан зандарига, яхтимизда ҳамроҳ бўлиб келаёт. Ҳар сафар йигилишиб шундай ажойиб ота-онамиз бўлганинига фахрланиб, узоқ умр кўришнинг сири тинч-осуда яшади, ўзаро ва ўз яхнларига бўлган меҳр-окибатда, сабр-қаноатда эканлигини оламиш.

Ойша ИБРОХИМОВА
Урганч шаҳри

СОЧИ УЗУН БЎЛСА СЕВГИЛИМ...

сиб этмаган Назирабегим эса кўмунчик-дай кизларининг маъюс кўзларига термулишдай дилхасталика маҳкум. Мана уша бетакор шоирнинг гўзал шеъри:

Сочи узун бўлса севгилим,
Кўйлакларин этакларидай.
Узун бўлса умрим — ҳам маним,
Минг бир кече эртакларидай.
Сана деса ўтириб олиб,
Букаверсам бармокларимни.
Санайверсам етмай колгунча,
Саногига болаларимнинг.
Сочи узун бўлса севгилим,
Кўйлакларин этакларидай.
Узун бўлса баҳтим ҳам маним,
Минг бир кече эртакларидай.

Фаршишлар омин деганимди, 80-йилнинг бошларидаги шоир сочи узун Назирабегимга уйланган ва бирин-кетин Нозима ва Мадинадай ширин кизалоклари туғилди. Кейин Назирабегим кўз теккандай қаттиқ оғриб колади, сочлари тўклида бошлади, ҳатто бойлик хомиласидан (ўғил бола эди) ажралади. Шунда ноилож у сочларини кирктирганди... Юрагидаги армонлар ҳаққи, шоирнинг рафиқаси Назирабегим яхнинда, гарчи кеч бўлса-да уша шеърга жавоб ёзибди:

Узун бўлган сочим ҳам маним,
Кўйлакларим этакларидай.
Бутун эди баҳтим сиз билан,
Минг бир кече эртакларидай.
Утар экан умр баёним,
Сочларинни кисқартдим нечун?
Балки сочлар билан кесилган баҳтим -
Оғир жудолика сабабим - бу кун...

Муҳаммад ЮСУФ камтари, садоқатли ёри қалбидаги, кизларининг гурурида севимли ҳалқининг шурурида абдий яшайди, иншооллоҳ.

Муборак МАҲМУДОВА
Тошкент шаҳри

чилини сўровчи акажоним

эдилар. Бошқа яхнлар ҳам ҳабар олиб туришади, лекин ҳеч ким акахоним ўрниларини боса олмайди. Хурматли азиз юртошлар. Ота-онангиз, ака-

уқангиз, опа-синглингиз ҳаёт экан - бу сизнинг давлатингиз.

Уларни тириклигига қадрланг, эъзоланг. Акахоним охиратлари обод бўлсин.

Туслаб тусингиз топмадим,
Излаб изингиз топмадим,
Яхнларим орасидан,
Сизни асло топмадим.

Эксам битмас майдоним,
Чакирсан келмас меҳмоним.
Бу дунёга вактинчалик,
Эканлигинги билмадим.

Матлуба БЎРОНОВА
Юнособод тумани

ЧАҚИРСАМ КЕЛМАС МЕҲМОНИМ

Мен 1999 йил 18 декабр куни ёлгизим, сунянган тогим бўлган акахонимдан ажралиб қолганди. Акахоним Абдувалиев Насрулло 48 ёшларидаги инсульт қайталаш оқибатидаги будуне тарк этдилар.

Бу қанчалик оғир зарбалиги ўзимга маълум, чунки биз аяконимиздан ажралганимизда мен б ёнда, акахоним 10 ёнда эдилар. Мана шу ўйлар майдонидаги факат иккаламиз бир-бираимизга жуда майдонидаги ҳамдадар ва ҳамнафас бўлиб яшадик. Аяконим ҳақида иккаламиз ёлғиз қолганимизда гаплашардик.

1996 йил 29 апрелда акам инсульт касалига учраганди. Кейин бир оз яхши бўлиб кетдилару бир кўл, бир оёқлари яхши ишламай қолди. Бетоб бўлиб қолганларидан сўнг аяконим ҳақида янада кўпроқ гаплашадиган бўлдилар. 1999 йил 29 ноябрда ёнларига кўриш учун борганимда, иккаламиз янада аяконим ҳақида гаплашдик. Мен: "Акахон, энди ҳаётин орқага қайтара олмаймиз. Ўзингизни ўйланг, аяконим энди тирилиб келмайдилар", - дегандим. Мен ўйга қайтиш учун тараффудланиб турсам дарвоза олдига ортимдан

чилини сўровчи акажоним

эдилар. Бошқа яхнлар ҳам ҳабар олиб туришади, лекин ҳеч

ким акахоним ўрниларини боса олмайди. Хурматли азиз юртошлар. Ота-онангиз, ака-

уқангиз, опа-синглингиз ҳаёт экан - бу сизнинг давлатингиз.

Уларни тириклигига қадрланг, эъзоланг. Акахоним охиратлари обод бўлсин.

Туслаб тусингиз топмадим,
Излаб изингиз топмадим,
Яхнларим орасидан,
Сизни асло топмадим.

Эксам битмас майдоним,
Чакирсан келмас меҳмоним.
Бу дунёга вактинчалик,
Эканлигинги билмадим.

Матлуба БЎРОНОВА
Юнособод тумани

УСТОЗНИ ЭСЛАБ

1965 йилда саккис йиллиг мактабга директор вазифасига тайинланади. Саттор ака бу мактабни ўзи ташкил қилиб, бутун билим ва маҳоратини ишга солиб ўкувчиларни яхши билим олишига, тарбияли инсон бўлиб етишишига харакат килдилар. Шу давр майдонида 6 та синф 20 тага етиди. 1981 йилгача шу мактабда она тилини ва адабиётдан ўшларга сабоқ берди, ҳамда билим даргоҳига раҳбарлик қилид. Саттор акахонинг шоғирдлари ҳозирлигидаги пайтада ўзбекистоннинг равнаки учун турли соҳаларда меҳнат килмоқдадар. Фарзандлари Абдукаҳхор ва Абдусамат ота қасбини танланганлар. Кенжә ўғиллари Абдуҳалим пайвандлаш ҳунарини танлади.

Устоз "Халқ маорифи аълочиси", "Республикада хизмат қўрсатсан ўқитувчи" увонларни билан таҳдирланган эдилар. Устозни ҳаётини фаолияти биз шоғирдларга мактабдир. Ҳаёт бўлганинг 76 баҳорни қаршилаган бўлардилар.

Мардонкул
ДАВРОНОВ,

Самарқанд вилояти,
Ургут тумани

БИР ОЛМАНИНГ
ИККИ БЎЛАГИ ЭДИК

ҚАЛБИМНИНГ ҚЎРИДА ЯШАЙСИЗ

Ота-онамиз ўқинмас эдим,
Сиз борсиз-ку, дердим онажон.
Наҳот энди бўлганиман етим,
Бу танамда қовжираиди жон.

Сўзларингиз, ўйтларингиз,
Соғинчларим бўлиб қолади.
Сизни эслаб колганим замон,
Киприкларим ёшлар тўқади.
Сабоҳат СОЛИХОВА

Бухоро вилояти

Вобектар тумани

Заражон ш.\x.

Гоипназар акам ҳаёт бўлганинда 63 ёшга тўлардилар. Мехрибон, қалби дарё, маддакам бўндан 8 йил аввал вафот этдилар. Оиласиз билан акамни жуда яхши кўрар эдик. Акам отам вафотидан кейин ҳам ака, ҳам то ўрнида эди. Уларга каттиси сунядарик. Айниқса, мен ва акам олманинг иккиси бўларни қўмсай-кўмсай, ҳасратларимни қозғоша шундай бўтади.

Биз сизнинг ҳеч қанон унутмаймиз акахон. Сизнинг руҳингиз доимо биз билан.

Нурхон АЮБ қизи

Дадаҳоним Аваз Остонов барчага бирдай меҳрибон, шириңсўз, камтар инсон эдилар. Бевақт ва шафқатсиз ўтим дадаҳонимни 56 ёшларидаги бу ёрун дунёдан олиб кетди.

Ромитан туманида, ҳаттоки Бухоро вилоятида дадаҳонимни танимаган инсон бўлмаса керак. Дадаҳоним 40 йил Ромитан туманидаги (Наримонов) ҳозирги "Нурафшон" ширкати хўжалигда оддий колхозчиликдан иш бошлаб, колхоз раисигача кўтарилидилар. Ҳаттоки "Пахта иши" яъни "Ўзбеклар иши" бўйича ноҳақ қамалиб, кора кунларни бошларидан ўтказдилар, яхшиямки Президентимизнинг жонкуярликлари туфайли Республика мустакил бўлиб дадаҳонимдай кора кунларни бошидан ўтказган барча юртошларимиз оқландилар. Афуски дадаҳоним бу дунёдан орзула охирига ушалмай, эрта, жуда эрта кетдилар. Дадаҳоним, менинг меҳрибоним илҳом хойнинг жаннатда бўлсун.

Дадаҳоним кунларнинг юки сезилса, Кимгандир суняниб, яшасам дейман. Оламнинг кўзига ёшлар тизисла. Кафтидир сидириб ташласам дейман. Ёш кетди падарим, тупрокни кучди, Баҳорда ям-яшил бир япрок учди. Тупрокка тўкилди яшил орзулар, Юракка армонлар, соғинчлар тусди. Малоҳат ОСТОНОВА

НОЖУДИ 'МИДДИ' ДАДАҲОН

Ромитан шаҳри

КИТОБНИ АВВАЛ ЎЗИМИЗ ЎҚИСАК!

«Фарзандларимизга китоб олиб берсан»—8-сон

ЭСЛАТМА: «Топган бойлигимиз жуда ҳам ошиб-тошиб кетса, фарзандларимиз учун китоблар сотиб олиб бериб, ўй кутубхоналари ташкил қиласлик!»

Феруза МИРЗАОЛИМОВА

Мақола муаллифининг чин дилдан куоний ёзғанларини ўқиб чиққа, хаёлимдим улуг «Кобуснома» даги шу таъкид кечди:

«...Агар сен фарзанд кўрсанг, унга яхши (чирийли ва маъноли) исм кўйгин, чунки фарзанд ҳақларидан бирни унга яхши исм кўйилишидир!

...Фарзанднинг адаб, хунар ва билимни ўзингдан мерос килиб қолдиргун, токи унинг ҳаққини бажо келтирган бўласан!

Минг афсуски, бизнинг давримизга келиб МЕРОС сўзи асосан МОДДИЙ тушунчага айланниб қолди. Дилемонни пулга сотиб олиб бериб: «Болами ни ўқитиб кўйиман!», дегувчилар ҳам анчигана.

Мерос дегандан фақат моддийликни тушунувчиларни кўрсан, оддий бир чумолининг Сурайон пайғамбарга кўлган жавоби билан боғлик ҳикмат эсимга тушади:

Сулаймон пайғамбар айтди:

- Бу бекиёс шоншавкату ҳисобсиз бойлилар ҳукми кўйимдаги узук кўзига боғлаб берилган!

Чумоли унга жавобан деди:

- Эй, Сулаймон, бундан кўринади, бу шон-шавкатинг ва тасаруғингдаги бойлиларнинг қадри Аллоҳ назидда узугинг кўзидағи совуқ тошдан ҳам паст экан!

Ҳозирги кунимиз қаричи билан ўлчайдиган бўлсак, қасрнамо иморат сўнгги русум ҳашамларнинг умрию қадри бир гугурт чўчи қувватидан пастроқ...

Фарзандларга китоб олиб бериш, ўй кутубхоналарини ташкил этиш жуда оқилона тақлиф. Зоро, аждодлардан колган ибрат намунаси ҳам. Чунки қадим-қадимдан аждодларимиз ки-

тобни, унинг ҳаётдаги ўрнини жуда қадрларнинг. Тез-тез йигилишиб, «Гўруғли»-хонлик, «Бозирғон»-хонлик, «Навоийхонлик», «Бедилхонлик» килгандар. Биз - авлодлар эса, «Гапхонлик», «Туғилғанкунхонлик» килдик. Болаларимиз биздан ўтишид: «Виндеохонлик», «Дискотекахонлик»... Бу - киноя эмас, аччиғи, лекин очик гап!

Ота-онанин ўзи ёлчишиб китоб ёзган газета ўқимаса, боласига китоб олиб берадими? Ахир, қайси

китоб қандай мавзудалигини билмайди-ку?

Узоқка бормайлик, ўкувчи эмас, ўқитувчидан сўранг, ҳалқ достонларидан қайси бирини ўқиган экан! Мен ҳозирги ўкувчи ўшларимизнинг кўпчилигига АЧИННАМ. Сабаби, аксариятинг ота-онаси китоб ва матбуот нашрини деярли ўқимайди, таълим берадётган муаллимларнинг анчагинаси савиаси паст, дунёкараши талағаба жавоб бермайдиган одамлардир. Якинда бир бошлангич таълим ўқитувчисидан сўрадим:

«Акс-сало

Ёшим 26да. Дилфуз, сизнинг мактубини ўқиб эски дардим янгиланди, чунки...

1988 йил май ойи эди. Ўша куни ҳамма катори мактаб ҳовлисида ўйин билан овора эдим. Тасодифан бир бола ётиётсизлик туфайли зарб билан келиб менга урилди. Куч билан ўнг қулогим билан бетон деворга урилдим. Бир ҳафтагача қулогим оғриб юрса-да, парво қилмади... 10 кун ўтгач, хушимдан кетиб қола бошладим.

Не-не табиблару, муллаларга олиб боришиди. Нафи бўлмади, ҳатто Тошкентга ҳам бориб дардимга даво тополмади. Чунки шифокорлар мени текшириб кулогимнинг пардаси бутунлиги айтишиди. Бора-бора ўзи очи-ли кетади, нотўғри укол олган, дейиши. Начора, ортга қайтдим. Зор-зор ўйлаган кунларим бўлди, бедор кийнаган тунларим бўлди. Лекин барисига бардош беришга ҳаракат килдим. Чунки, қалбимда улкан "Умид" бор эди.

Ситамларга фарзандлар туфайли чирадилар.

Не-не аёлларни кўрган поччам ҳозир холам кара-могида, олдингидай куч-кувати ҳам, пули ҳам йўқ. У бир жойга ҳоламнинг ёрдамисиз бора олмайди. Чунки кўзлари озис бўлиб қолган. Балки фариштадай аёлни азоблагани, сон-саноқсиз енгилтабиат аёллар билан айн киглан учун ҳудонинг қаҳририд бу. Шундай оғир дамда ҳам бу мунис, оқкўнгил аёл унга сунянчик бўлди. Фарзандларини уйли-жойли қилди.

Замирахон, сизга ҳам, синглингизга ҳам киқи хисса кийин бўлган. Сизлар отана меҳрини кўрмай, яна қанча ўғай оналарнинг си-тамларига чидагансизлар. Яхшиямки ажойиб турмуш ўртогингиз, 2 нафар фарзанднингиз бор экан.

Энди бор меҳрингизни фарзандларингизга беринг. Синглингизнинг ҳолидан ҳам тез-тез ҳабар олиб туринг. Унинг сиздан бошқа сунянчиғи ҳам, дардкаши ҳам йўқ. Онангизни ҳам топиб ўйқлассангиз, қариган ҳоғида дуосини олсангиз яхши бўларди. Бу ёғига ҳаётингиз ширин ва фаровон бўлсин. Отангизга ҳам инсоф бериб қолар.

Дилфуз

ЗАМИРА

ОТАНГИЗГА НАФРАТИМ ОРТДИ

«Онаман, она меҳрига зорман»—8-сон

ЭСЛАТМА: «Ёшим 40да. Иккى нафар фарзандим ва ажойиб турмуш ўртогим бор. Онаш шаҳарга ўқишига келиб отам билан танишиб қолган ва турмуш куришган. Арзимаган сабабларга кўра ота-онам ажралашган, онам бувижонига кетиб қолган. Биз бувижоним кўлида тарбияландик. Отам иккى марта ўйланди. Онаш ҳам ўз ўйлуни топиб кетди. Ўзим да бўлсам-да, она меҳрига зорман.

ЗАМИРА

Менинг ҳолам жуда гўзлар, келишган қиз бўлганилар учун 16 ўшалирида узатишган экан. Куёв бўлмиш ҳоламнинг ҳуснига маҳлиё бўлиб қолган. Лекин поччам тўйдан кейин ўш, гўзал ҳомиладор хотини бўла туриб, енгилтак аёллар билан юра бошлайди. Ҳолам бечора фарзандлик бўлса, инсоға келар деб барига чидайди. Лекин бу ахвол 7 та фарзанд дунёга келса ҳамки, ўзгармайди. Поччам ҳолам ва фарзандлари олдида ҳам ахлоқсиз аёлларни ўйга бошлаб келиб, айшини суради. Бунинг устига хотини фарзандларни олдида беҳурмат қиласди, уриб азоблайди. У ҳар гал ҳолами урганида оғир ахволда касалхонага тушадилар ва ачча даволанишлари тўғри келарди. Ҳолам шунчалик иrodilari аёл эканларки, ҳар кандай

керак. Лекин она, ҳар қандай шароитда ҳам жигарбандини ташлаб кетишини оқломайманд. Ўзи қийналиб, оёқ ости килинган она, наҳот қизларини шу балога гирифтор қилиши мумкин. Мен сизга ҳоламнинг шунга ўхшаш аччиқ қисмати ҳақида гапириб бермоқчи эздим.

Менинг ҳолам жуда гўзлар, келишган қиз бўлганилар учун 16 ўшалирида узатишган экан. Куёв бўлмиш ҳоламнинг ҳуснига маҳлиё бўлиб қолган. Лекин поччам тўйдан кейин ўш, гўзал ҳомиладор хотини бўла туриб, енгилтак аёллар билан юра бошлайди. Ҳолам бечора фарзандлик бўлса, инсоға келар деб барига чидайди. Лекин бу ахвол 7 та фарзанд дунёга келса ҳамки, ўзгармайди. Поччам ҳолам ва фарзандлари олдида ҳам ахлоқсиз аёлларни ўйга бошлаб келиб, айшини суради. Бунинг устига хотини фарзандларни олдида беҳурмат қиласди, уриб азоблайди. У ҳар гал ҳолами урганида оғир ахволда касалхонага тушадилар ва ачча даволанишлари тўғри келарди. Ҳолам шунчалик иrodilari аёл эканларки, ҳар кандай

ЯХШИ КУНЛАР ОЛДИНДА

«Кулогимни даволатсан бўладими?»—1-сон

ЭСЛАТМА: Ёшлигимда йикилиб, кулогимнинг пардаси йиртилиб эшитмайдиган бўлиб қолганман. Буни билганлар устимдан кулади. Ўзим эса уялиб йиглайман. Қани энди ҳамма катори кулогим соғ бўлса. Бунинг иложи бормикан?

Дилфуз

Халил өлдинда. Биз каби қизларни бошидан суюнтиргмаган оллоҳ, охиридан суюнтирсан. Қалбимиз кемтik бўлса-да, баҳтимиз бутун бўлсин. Сизга ҳам шуну тилайман. Ўқсинманг, агар истасангиз менга мактуб йўлланг. Сизга баҳт, омад ёр бўлсин.

Нарзода НОДИРОВА
Сурхондарё вилояти
Термиз шаҳри
Фуркат кўчаси 44-үй

ПОКАНК - БАХТ ТИМСОЛИ

«Ёшигимни куйдирдим»—13-сон

ЭСЛАТМА: Ёшим 20 да. Отам мени ташлаб бошқа аёлга ўйланганида 7 ойлик бўлганман. Онаш мени ҳеч кимдан кам бўлмасин дёя яхши тарбия бердилар. Лекин бошқача — енгилтабиат киз бўлиб ўсдим. Илк бор тогамнинг ўғли номусимни топтади.

Дилноза

Дилноза, ёш бўлишингга қарамади анчагина иш килиб кўйибсан. Номусинги ўйкотганинг камлик қилганидек, шарму-ҳаёни ҳам ўйкотибсан. Тогамни ўғли кизлик номусинги топтаганди, бошингга осмонлар куламадими? Қалбинг изтиробларга фарқ бўлмадими? Нечта йигит билан бирга бўлганингни гўё кўз-кўз қилгандек ёзибсан. На

- Сиз синфа нима олиб кира-сиз?

У ўйлаб туриб, бармок буқканча жавоб қайтарди:

- Журнал, конспект, кўргазма-ли курол.

Яна сўрадим:

- Буларнинг қайси бирини ўкувчиларга қолдирасиз?

У ҳайрон бўлди. Мен илова килдим:

- Ўкувчи олиб қоладиган бирор нарса олиб киравасизи ўзингиз билан ё факат ўй вазифасини кўлтиқлатиб, хайр-маъзур киласизми?

Мактабда «Синфдан ташкири ўқиши» дарси бор. Лекин у ҳамар 2 тагина китоби кўйиб келиб кетди.

Хозир 3-синфда ўқийдиган ўғил болага меҳнот дарсидан кашта тикиш вазифаси берилади. Ҳайрон қоламан. Биз ҳам 30 йил олдин 3-синфда ўқиганмиз. Лекин кашта тикканимизни эслай олмайман. Қизларимиз туриларни кўйиб кетди.

Хозир 3-синфда ўқийдиган ўғил болага меҳнот дарсидан кашта тикиш вазифаси берилади. Ҳайрон қоламан. Биз ҳам 30 йил олдин 3-синфда ўқиганмиз. Лекин кашта тикканимизни эслай олмайман. Қизларимиз туриларни кўйиб кетди.

Хозир-чи?

400 сўмга сигарет олишга оғринмайдиган, аммо 65 сўмга «Фидокор», 100 сўмга «Тошкент ҳафтакономаси», 150 сўмга «Оила ва жамият» олиши ҳам келтирилмайдиган таълифи топилади. Шу боисдан фарзанд ҳам 100 сўмга газета эмас, доналаф сигарет оляяти! 800 сўмга «Навоий фазаллари тўплами»ни олишга оғринадиган, лекин 20 минг сўмлик сувсар теллак кирадиган аёллар сероб. Шу боисдан фарзанд ҳам 2 минг сўмга сочини турмаклатаяти, аммо 125 сўмга «Туркистон» нашири олишга оғринаяти.

Киз чиқарёттан она бир кийими ками 10000 сўмлик 20 та кўйлакка мато-сеп үйга пати, аммо 2 тагина китоби кўшиб кўймаяти. Шу боисдан ҳам қизлар либоспаст лекин китобхон эмас! Оддий нарса, кўриниб турган холат: қадимдан яқин-яқингача ҳам сакични шарқда ғафат ҳомиладор аёллар чайнаган. Хозир-чи?

Нега шундай бўлаяти? Менимча, бунинг бош сабаблардан бирни - китобхонлик дарасидан китобни ўзимни кўйиб беради. Чиндан ҳам ўқириб кетади, ҳадис сўсайдиганда. Болага китоб олиб беришдан авал китобни ўзимиз ўқиб, ибрат кўрсатайлик, шундагина боланинг ўзи китоб излаб қолади.

Дилмурод САЙИД
Тошкент шаҳри

МОҲИГУЛ
Термиз шаҳри

ДУШАНБА 28

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Телетомошибинлар дикжати!

«Ўзбекистон» телеканали душанба,

28 апрель куни ўз курсатув-

ларини.

созат 15.00 бошлайди.

15.00 «Тахлинома».

15.45 «Обод уйда пок одам-

лар яшайди».

16.05 «Камина». Телесери-

ал.

16.35 «Спорт оламида».

17.05 «Ўрмос эртаклари».

Мультфильм.

17.35 «Хайт қўшиғи».

17.55 ТВ маркет.

18.00 ЯНГИЛИКЛАР.

18.10 «Япония: Буюк тад-

биркорлар». Ҳужжати тел-

есори премьера.

18.35 «Шахс ва хамият».

18.55 «Репортаж».

19.00 Бир жуфт қўшик.

19.10 «Мулкдор».

19.25 19.55, 20.25, 21.00

Эълончар.

19.30 «Ахборот» (рус тили-

да)

20.00 Оқшом эртаклари.

20.15 Биржа ва банк ҳабар-

лари.

20.30 «Ахборот».

21.05 2003 йил - Обод

маҳалла йили. «Кўнчилик

каториди».

21.25 «Ўзбекистон» кан-

лида иш маротаба: «Киш

сонатаси». Телесериал.

22.35 «Тарих қўзигуси».

22.55 ТВ клип.

23.05 «Ахборот-дайжест».

23.25 «Таш ва гул». Бадий

фильм. 1-кисм.

00.40-00.45 Ватан тимсол-

лари.

ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.

9.00 Давр тонги.

10.00 «Янги авлод» студи-

яси: Уй вазифаси, Ҳар со-

ҳага сабҳат, Мультфильм.

17.10 Кўрсатувлар дастури.

17.20 ТТДа сериал: «Му-

хабаб риштаси».

17.55, 19.05, 21.50 «Экс-

рес» телегазетаси.

18.15 Болажонлар экрани.

18.30, 20.00, 21.10 22.10

«Пойтаҳ». Ахборот дасту-

ри.

11.15 «Давр» news.

11.35 Жаҳон жуғроғиёси.

12.25 Кўли гул уста.

12.45 Болалар экрани. «Ки-

залок», қинода ӯйнаши

хорҳаджинни?

14.00 Олов билан юзма-юз.

14.15 «Рей Брэдбери теат-

ри». Сериал.

14.40 «Заркентлик қаҳра-

мон» (Ўзбектелефильм)

15.00 «Давр» ҳарта ичада.

15.30 «Ақдан озиғрадиган

ӯйинлар». Сериал.

15.55 Спорт ҳафтаномаси.

16.10 «Ингеграл», Бадий

фильм.

17.20 Кўрсатувлар дастури.

17.35 «Чинч қўшиғи».

18.00 «Вести». Сериал.

18.35 «Мундкор».

19.25 19.55, 20.25, 21.00

Эълончар.

19.30 «Ахборот» (рус тили-

да)

20.00 Оқшом эртаклари.

20.15 Биржа ва банк ҳабар-

лари.

20.30 «Ахборот».

21.05 2003 йил - Обод

маҳалла йили. «Кўнчилик

каториди».

21.25 «Ўзбекистон» кан-

лида иш маротаба: «Киш

сонатаси». Телесериал.

22.35 «Тарих қўзигуси».

22.55 ТВ клип.

23.05 «Ахборот-дайжест».

23.25 «Таш ва гул». Бадий

фильм. 1-кисм.

00.40-00.45 Ватан тимсол-

лари.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 ТТДа сериал: «Му-

хабаб риштаси».

17.55, 19.05, 21.50 «Экс-

рес» телегазетаси.

18.15 Болажонлар экрани.

18.30, 20.00, 21.10, 22.15

«Пойтаҳ» ахборот дастури.

18.50 «Хизом». Сериал.

19.00 «Мени кутгич». Сериал.

19.35 «Ким миллионер бўйинни истайди?» Телев-

ибин.

20.00 «Время». Сериал.

20.35 «Сўнгли қаҳрамон-3» (Сўнгли қисм).

ЎТВ - IV

21.40 «Бизнес ревю». Сериал.

21.55 СFI таҳдим этади:

«Асрингин буонкорни».

22.35 «Ахборот» (руси тилида).

23.00 Қишлоғдаги тенгдо-

ши.

23.25 Кинематограф. «Мал-

асоч ай». Бадий фильм.

23.50 Олтин мерос.

1.00 Давр.

2.00 Давр.

2.40 ТВ-анонс.

2.45 «Рей Брэдбери теат-

ри». Сериал.

2.50 «Ёшлар» телеканали

да спорт: Интерфутбол. Та-

нисфуз пайтади -

0.00 Давр.

1.00-1.05 Ҳайрли тун!

«БИРИНЧИ» КАНАЛ

5.00 «Добре утро»

8.00, 11:00, 14:00, 17:00

Новости

8.15 «Вориши» Х.Ф.

9.50 Смак

10.10 «Фабрика звезд-2»

10.40 Следствие ведет Ко-

лобков

11.15 «Двор в городе» Дра-

ма

13.10 «Непутевые заметки»

13.30 «Не стреляй, дядя Леша!» Детектив

14.15 Солдаты свободы: «Востовская Варшава»

15.10 «Дикие штуки» Се-

риал

15.25 «Фабрика звезд-2»

15.50 «Часынчик»

17.25 «Шутка за шуткой»

18.00 Жди меня

19.00 «Кто хочет стать ми-

лионером?»

20.00 «Время»

20.35 «Следствие ведет Ко-

лобков»

21.00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

21.30 «Сезонные заметки»

21.45 «Спецнайзинг»

21.50 «Дорожный патруль»

16:00 Время

16:30 «Следствие ведет Ко-

лобков»

17:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

18:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

19:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

20:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

21:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

21:30 «Следствие ведет Ко-

лобков»

22:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

22:30 «Следствие ведет Ко-

лобков»

23:00 «Следствие ведет Ко-

лобков»

23:30 «Синемания»

23:45 «Тинн Пикс» Сериал

1.00-1.15 «Европы» на русском языке

ЎТВ - IV

21.05 «Бизнес ревю»

21.20 «Азис инсонлар»

21.35 «Ро-зин»

21.45 «Синемания»

21:50-22:00 «Танланган»

22:30 Ночное «Время»

22:55 «Подводный мир Ан-дрия Макаревича»

23:25 «Искатель».

23:55 «Камен-призрак»

20:00 Давр

20:30 «Спорт, спорт, спорт»

20:45 «Ахборот-дайжест»

20:55 «Ёшлар» телеканали

да спорт: Дастури: 1. Нока-

ут. 2. Теннис.

0.15 Давр

0.30-0.35 Ҳайрли тун!

9.00 - Дастури: очишли

9.05 - «Ёшлар» фой-

дади газета

9.30 - Детский час

10.15 - «Паур Рейнджерс»

ночью

10.45 - «Секс в большом городе» Сериал

11:00 - «Вести-Москва»

11:30 - «Вести-Москва»

12:00 - «Вести-Москва»

12:30 - «Вести-Москва»

13:00 - «Вести-Москва»

13:30 - «Вести-Москва»

14:00 - «Вести-Москва»

14:30 - «Вести-Москва»

15:00 - «Вести-Москва»

15:30 - «Вести-Москва»

16:00 - «Вести-Москва»

16:30 - «Вести-Москва»

17:00 - «Вести-Москва»

17:30 - «Вести-Москва»

18:00 - «Вести-Москва»

18:30 - «Вести-Москва»

19:00 - «Вести-Москва»

20:00 - «Вести-Москва»

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.
9.00 «Ўзбекстелефильм» на-
мойини: «Кўкус дарёси бўйлаб», «Чорток».
9.20 «Баня ва мизош».
9.35 «Шарҳ таронозари»
10.00-10.30 «Дарё».
10.30 «Янгиликлар».
10.05 «Тоглиқ кўёб».
Бадий фильм.
11.35-12.25 ТВ анисон.
11.40 «Басат полон».
Мультифильм.
12.05 «Ўзбекистон халқ ар-
тисты».
«Болалар сайдараси».
12.25 1. «Кўнвон шакарча».
2. «Қизиқарни учрашчада».
13.30 «Ўзбекстелефильм» на-
мойини: «Ўзбек тоамга-
ри».
13.50 ТВ юни.
14.10 «Аҳзаб сладост зерр».
Бадий-публицистик кўра-
туб.
14.30 «Олам». Телевизи-
онах.
15.05 «Муҳиммид ёхуд қўшик изидиги».
15.25 «Исон ва қонун».
16.40 «Камила». Телесери-
ал.
«Болалар сайдараси».
16.10 1. «Цирк, цирк, цирк».
2. «Йила, Йила, Топ!» Теле-
мусобаба.
17.40 «Ҳашшар ёди».
17.40 «Дарёни мавзуллар».
18.10 «Ўзбекстелефильм» на-
мойини: «Кўёшли ўлум».
18.20 «Хунарманд».
18.35 «Алломини аввалида-
ри». Спорт дастури.
18.50 «Радара таронозари».
19.10 «Таржимот».
19.25-19.55 20.25, 21.20 Эълон-
пар.
19.30 «Ахборот» (руссийда).
20.00 «Оқшом эртаклари».
20.15 FCN «Ўзбекистон» ичилилари (инглис тилида).
20.30 «Ахборот».
21.05 «Муносабат».
21.45 «Ватан мадди».
22.05 «Ўзбекистон» каналида илк маротаба: «Ка-
милат». Телесериал.
22.30 «Олтин бешик».
23.00 «Ахборот-дайкест».
23.20-23.25 Ватан тимсоли-
лари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Давр» - интервью.
9.30 «Янги авлод» студия: Шохсугу, Кичинка де-
манг бизни, Мультифильм.
10.20 «Еш истеъодидлар» туркумиданс Сурроб Конжа-
куйлайди.
10.40 Бегойм.
10.55 «Бурук ипак ўйли».
Телевизион.
11.20 ўшар авози.
11.40 «Гвадалупе». Телесе-
риал.
12.20 Дунё ажойитблари.
12.40 «Чинор остидаги ду-
зли». Бадий фильм.
13.45 Интерфутбол.
15.25 «Озод юрт фарзанд-
лари». Муҳаммадидор Аб-
дуллаев. Видеофильт.
16.50 Болалар экрани: «Бу-
лутли ўлкалардаги саир».
16.00 ТВ анисон.
17.35 Кинонихоҳ, «Ажойиб
хайлараст».
00.55-1.00 Хайрли тун,
шахрим!

«ҲАЛКАР» ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал.
6.30-8.00
16.30 Кўрсатувлар тартиби.
16.35 «Вести».
16.50 Телевизион. «Сопол-
да ёхт акси».
17.05 «Европа ўнис». Янгилик-
лари.
Биринчи канал.
17.10 «Ишдаги иш». Бадий
фильм. 1-2 кисмлар.
20.00 «Время».
ЎзТВ - IV.
20.30 «Бизнес ревю».
20.35 «Дурдарсан».
21.05 «Услуб».
21.20 «Вакт ҳазинасидан.
Доира».
21.35 «Тунгиз навбатчили».
21.50 «Бешинчи гиддик».
22.05 «Ахборот» (рус ти-
лида)
23.35 Кинематограф. «Сен
менинг кушигимсан».
Бадий фильм.
00.05 «Туннинг осуда
булсин!»
21.20 Азизим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ анисон.
22.45 «Ред Брайдери теат-
ри». Сериял.
23.10 «Ёшлар» телеканали
спорт: 1.Риниро-
3.90 - Детский час
10.15 - «Плаур Рейнокерс,
или могучие рейнокеры».
24.25 «Красное солнце».
сериал
0.45-0.50 Хайрли тун!

«30 КАМАДА»

9.00 - Дастурнинг очилиши
9.05 - «Теле-хамкор», фой-
дади газета
9.30 - Детский час
10.15 - «Лазат».
12.30 Кинонихоҳ, «Такди-
ринг қўнгурда».
22.50-22.55 Хайрли тун,
шахрим!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 «Мульчархаллак».
17.40 «Хажон география-
си».
18.10, 20.10, 20.50 «Эксп-
ресс», телегазетаси.
18.30 «Афшина».
18.50 «Ўзбекистон темир
йўллари». Телеканал.
19.20 «Табриклиймиз-кут-
лаймиз».
20.00 «ТВ маддат».
20.30 «Хусусийлаштириш:
маддам-байдам».
21.10 Нимма учурга.
21.20 Кинонихоҳ, «Такди-
ринг қўнгурда».
22.50-22.55 Хайрли тун,
шахрим!

«ҲАЛКАР» ТЕЛЕКАНАЛ

0.05 Кўрсатувлар тартиби.
БИРИЧИН КАНАЛ.
9.30 «Лазат».
9.30 Е. Петровининг Кулгу
панорамаси.
ЎзТВ - IV.

10.10 «Показантас». Муль-
тифильм.
11.00 «Хажон раслари».
16.00 Кўрсатувлар дастури.
16.05 «Янги авлод» дастури:
бўйлинига омон бўлинг».
18.05 «Ўзбеккино» таддим
этади: «Муқаддас ёдуд».
18.25 «Кишлек хакида
ўйлар».
18.45 «Интеллектуал рин». Телевизион.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (руссийда).
20.00 «Оқшом эртаклари».
20.15 FCN «Ўзбекистон ян-
глиларим» (инглис тилида).
20.30 «Ахборот».
21.05 Европа тикланиши ва
тараққиёт банки бошқарув-
чилар.
кенгашининг йилик янги-
лиси оидидар.
21.25 «Сарвоноз» аносам-
лигининг концерти.
21.50 «Яшишик». Телешоу.
22.30 «Ахборот-дайкест».
«Тунгиз ёғди». Дам олиш
дастури.
22.50 «Нотанси полон». Бадий фильм.
00.10-0.15 Ватан тимсоли-
лари.

«БИРИЧИН КАНАЛ

15.20 Кўрсатувлар тартиби.
БИРИЧИН КАНАЛ.
15.30 «Харалпак». Телеви-
зион бадий фильм 10.кисм.
12.20 «Менинг университе-
тим». Видеофильт 1-кисм.
13.15 «Менинг университе-
тим». Видеофильт 2-кисм.
13.45 «Учничи сайдера». Маърифий дастури.
14.35 Чемпион сирлари.
14.55 Бир уйлаки.
15.15 «Чархпалак». Телеви-
зион бадий фильм 10.кисм.
16.00 Кўрсатувлар дастури.
16.05 «Янги авлод» дастури:
бўйлинига омон бўлинг».
17.25 Болалар тилидан.
17.55 Маслаҳат.
18.40 Каталог.
18.55 Олтин мерос.
18.55, 21.55 Иким.
19.00 Давр.
19.35 «Бахт»-репортаж.
19.45 ТВ анисон.
19.50 Ватан хақида ўшис-
лар.
20.00 Кутимаган меҳмон.
20.20, 21.10, 22.35 Эълон-
лар.
20.30 «Ханжон». Телеви-
зион бадий фильм 11.кисм.
21.15 Охаррабо.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ анисон.
22.50 Кўнха охнагар.
22.55 «Тўйлар муборак». Бадий фильм.
0.00-0.05 Хайрли тун.

10.40 - <Удивительный мир животных>

11.10 - <Скорая помощь>, телесериал

12.00 - <Давайте без фо-
кусов>, комедия

13.30 - <Она написала
убийство>, телесериал

14.10 - Детский час

15.00 - <Телешоу>

16.00 - Спорт на <30+>

16.50 - <Час Дискавери>, докумен-
тальный сериал

17.40 - <Теле-хамкор>, фойдади газета

18.00 - Звезда ринга на <30+>; Лучшие поединки звезд профессионального

и любительского бокса

18.50 - Юмористическая

и любительская комедия

19.30 - <Ошикона>, муси-
кадастури

20.25 ТТДа сериал. «Ма-
тичка»

21.30 - <Спорт на <30+>

22.35 Кинонихоҳ, «Ажойиб
хайлараст».

23.05 Кинематограф. «Ах-
бод»

23.30 Кинонихоҳ, «Ажойиб
хайлараст».

24.00 - <Испытание верности>,

Х.Ф.

4:00 - «Астерикс и Клеопат-
ра». Мультифильм

6:55 - «Фильм». Избранные.

7:30 - «Небьюновский кон-
церт».

9:25 - «Весна на заречной
улице». Х.Ф.

10:25 - «Жандарм на про-
тивостоянии». Дайджест.

10:30 - «Жандарм Женит-
Ся». Х.Ф.

12.30 - «Если невеста
ведьма». Х.Ф.

12:00, 18:00 ВЕСТИ.

12:20 - «Родина». Х.Ф.

14:20 ПРЕМЬЕРА. «Букок
юмора - 2003»

15.00 - «Жандарм на про-
тивостоянии». Дайджест.

15:55 - «Бархатные ручки».

Комедия

18:25 - «Сестры». Х.Ф.

20:05 «Праздничное шоу
Валентина Юдашкина».

22:30 Криминальная драма

«Танцы в «Голубой Игаре».

1:00 «Твин Пикс». Сериал

1:50: «Европа»

0:00 - Программа передач

4:00 - «Испытание верности».

Х.Ф.

5:45 - «Астерикс и Клеопат-
ра». Мультифильм

6:55 - «Фильм». Избранные.

7:30 - «Небьюновский кон-
церт».

9:25 - «Весна на заречной
улице». Х.Ф.

10:25 - «Жандарм Женит-
Ся». Х.Ф.

12.30 - «Если невеста
ведьма». Х.Ф.

12:00, 18:00 ВЕСТИ.

12:20 - «Родина». Х.Ф.

14:20 ПРЕМЬЕРА. «Букок
юмора - 2003»

15.00 - «Жандарм на про-
тивостоянии». Дайджест.

15:55 - «Бархатные ручки».

Комедия

18:25 - «Сестры». Х.Ф.

20:05 «Праздничное шоу
Валентина Юдашкина».

22:30 Криминальная драма

«Танцы в «Голубой Игаре».

1:00 «Твин Пикс». Сериал

1:50: «Европа»

0:00 - Программа передач

1:05: «ВЕСНА»

Х.Ф.

1:15: «СВОЯ ИГРА»

Х.Ф.

1:25: «СЕМЬЯ НЕВЕСТА
ВЕДЬМА»

Х.Ф.

1:35: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

1:45: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

1:55: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:05: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:15: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:25: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:35: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:45: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

2:55: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:05: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:15: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:25: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:35: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:45: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

3:55: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:05: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:15: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:25: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:35: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:45: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

4:55: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:05: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:15: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:25: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:35: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:45: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

5:55: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

6:05: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

6:15: «СЕМЬЯ СЕМЕЙСТВО»

Х.Ф.

6:25: «СЕМЬЯ СЕ

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Камалад", болалар учун кинодастури.
9.10 "Гаройибот".
9.30 "Ўзбекистон дурдашлари": "Буҳор", "Шахрисаъд", "Хизмат".
10.00 "Ватанимга хизмат камасан".
11.00 "Она мери".
11.20 ТВ анонс.
11.25 "Топилмалар идораси", Мультифильм.
12.00 "Яхшилик", Телевизон.
12.40 "Турфа олам".
13.30 "Кўчча замон оҳангари".
13.50 "Интеллектуал ринг", Телевизон.
14.30 "Алломиш авлодлар", Спорт дастури.
14.45 "Джип".
15.00 Европа тилиларни ва таржакёт банки бошкаручилар, кенгашининг йиллиги йилиши.
"Туркестон" саройидан олиб кўрсатилиши.
15.45 "Боғлиқ", сабайраси.
2. "Олтин тоҳ", Телевизон он йиин.
17.45 "Портретта чизги", дарслари.
18.05 "Кўшифимиз сизаг арумун", ТВ.
18.20 "Талабалик йилларим".
18.40 "Ўзбекteleфильм" номайоши: "Ўзбекистон" олтина.
19.10 "Тўртими хокимингиз", 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 "Тахлинома" (рус тилида)
20.05 Бир жут ёшик, 20.15 FCN "Ўзбекистон" янгилеклари (инглиши тилида).
20.30 "Тахлинома".
21.15 Европа тилиларни ва таржакёт банки бошкаручилар, кенгашининг йиллиги йилиши.
саройидан олиб кўрсатилиши.
21.25 "Ўзбек", кураши Осиён йўнанида.

ЁШЛАР ТЕЛЕКАНАЛ

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 Дарвон тоғи.
8.35 "Камалад", болалар учун кинодастури.
9.10 "Гаройибот".
9.30 "Ўзбекистон дурдашлари": "Буҳор", "Шахрисаъд", "Хизмат".
10.00 "Ватанимга хизмат камасан".
11.00 "Она мери".
11.20 ТВ анонс.
11.25 "Топилмалар идораси", Мультифильм.
12.00 "Яхшилик", Телевизон.
12.40 "Турфа олам".
13.30 "Кўчча замон оҳангари".
13.50 "Интеллектуал ринг", Телевизон.
14.30 "Алломиш авлодлар", Спорт дастури.
14.45 "Джип".
15.00 Европа тилиларни ва таржакёт банки бошкаручилар, кенгашининг йиллиги йилиши.
"Туркестон" саройидан олиб кўрсатилиши.
15.45 "Боғлиқ", сабайраси.
2. "Олтин тоҳ", Телевизон он йиин.
17.45 "Портретта чизги", дарслари.
18.05 "Кўшифимиз сизаг арумун", ТВ.
18.20 "Талабалик йилларим".
18.40 "Ўзбекteleфильм" номайоши: "Ўзбекистон" олтина.
19.10 "Тўртими хокимингиз", 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 "Тахлинома" (рус тилида)
20.05 Бир жут ёшик, 20.15 FCN "Ўзбекистон" янгилеклари (инглиши тилида).
20.30 "Тахлинома".
21.15 Европа тилиларни ва таржакёт банки бошкаручилар, кенгашининг йиллиги йилиши.
саройидан олиб кўрсатилиши.
21.25 "Ўзбек", кураши Осиён йўнанида.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕКАНАЛИ

9.00 - Дастурни очилиши
9.05 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета
9.30 - <Денинс-непоседа>
10.00 - Фильм детям: <Приключения жёлтого чено-данчика>, комедия
11.30 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета

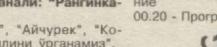
КАНАЛ

21.0 "Мисли гавҳар".
21.35 "Ниме учун" гурухи таддим этдиши: "Шувақа мурод" - Ҳажий кўрнагич.
21.50 "Сато", Фильм-концерт.
22.10 Кинонига, "Суюнчи", 23.20-23.25 Хайри тун, шахрим!

• ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
7.00 Кўрсатувлар тартиби.
8.00 Дарвон тоғи.
8.35 "Заковат" интеллектуал йўни.
9.10 Д. Криловинг "Лўйда ёзмалган кайдариди".
9.30 "Хамма ўйдагилдига".
10.15 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиши тилида)

12.00 - Семейное кино: <Королевская битва>, триллер
13.40 - Час Диксавери 14.30 - Дневной кинозал: <Апрель>, драма
16.10 - <Развлекательная программа>
16.40 - Музыкальная программа
17.00 - Телигра
17.45 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета
18.10 - Киновечер на <30-м>; <Призрак>, остроюжный фильм
19.45 - <Ошикона>, мусикий дастури
20.00 - <Агентство>, юмористический сериал
20.30 - <Клип-свояга>, телетрибюнона
20.45 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета
21.05 - <Средиземное море>, сериал
22.00 - Воскресный киновечер на <30-м>; <Вид на убийство>, триллер
20.00 - Спортивное обозрение
20.20 - Программа передач

• РАНГИНКО

ВИДЕОКАНАЛ: "РАНГИНКО-

МОН",

"Дидар", "Айчурек", "Ко-

рејис тилини ўрганими".

14.55 Кўрсатувлар тартиби.

15.00-19.00 Европа тилиларни ва Тараққанинг бани бошкаручилар.

кенгашининг йиллик саройидан олиб кўрсатилиши.

18.20 Ҳададик.

18.45 Олтин мерос.

18.55, 21.25 Иклим.

18.50 Дарвон - news.

19.20 Лаборатория.

19.45 "Кўшифимиз сизаг арумун", ТВ.

20.00 "Талабалик йилларим".

20.25 "Ўзбекистон дастури артист Юлдуз Абдуллаевни кўйлади".

20.25, 20.55, 22.30 Эълонлар.

20.10 "Чархлапак", Телевизон.

21.10 "Шунчаки Кулгу", Премьера.

22.00 "Кинематограф", Тўмариш, Фильм-балет.

23.10 "Тахлинома" (рус тилида)

23.45 "Тунингиз осуда бўлсин!"

20.00-25. Хайри тун.

20.30 "Жаҳон географияси".

20.30 "Хожон географияси".

20.30 "Дастурни очилиши

9.05 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета

9.30 - <Денинс-непоседа>

10.00 - Фильм детям: <Приключения жёлтого чено-данчика>, комедия

11.30 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета

12.00 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета

12.45 "Достулк", ТВ.

13.10 "Властилики вкуса"

14.05 "Кумиры"

14.35 "Слабое звено"

15.40 "Ералаш"

15.55 Жизн природа: <Прогулки с динозаврами>,

"Банды лемуров",

17.15 "Юбилийный верниш", Илни Резника.

19.05 "Миссия невыполнима": Супербоевик

21.10 "Просто смех!", 22.10 Бокс,

23.50 "Клан Сопрано": Сериал

24.40 "Журнал лиги чемпионов", 25.05 "Ураган" боевик

1:20 Окончание трансляции

PTV

12.00 - Семейное кино: <Королевская битва>, триллер
13.40 - Час Диксавери 14.30 - Дневной кинозал: <Апрель>, драма
16.10 - <Развлекательная программа>
16.40 - Музыкальная программа
17.00 - Телигра
17.45 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета
18.10 - Киновечер на <30-м>; <Призрак>, остроюжный фильм
19.45 - <Ошикона>, мусикий дастури
20.00 - <Агентство>, юмористический сериал
20.30 - <Клип-свояга>, телетрибюнона
20.45 - <Теле-хамкор>, фойдалари газета
21.05 - <Средиземное море>, сериал
22.00 - Воскресный киновечер на <30-м>; <Вид на убийство>, триллер
20.00 - Спортивное обозрение
20.20 - Программа передач

TV3

4:00 Фильм-сказка <Капитан Трокос>
5:05 <Двенадцать подиогов Астерикса>, Мультифильм
6:20 <Русское лото>
7:05 <ТВ Былое шоу>
7:30 МОСКОВСКОЕ ВРЕМЯ: ВЕСТИ-МОСКОВА

9.15 <Утренний разговор с Дмитрием Киселевым>

8:40 <Городок>, Дайджест.

9:10 <Приходите завтра>

Комедия

11:00 <Сам себе режиссер>

12:00, 18:00, 3:00 ВЕСТИ.

12:20 <Вокруг света>.

13:15 <Диалоги о животных>.

14:20 <Аншлаг>.

15:20 <Последний киногерой>, боевик

Бой, Х.Ф.

14:30 Окно в мир. О жизни

в разных странах.

15:00 <КОМАНДА>, Х.Ф.

16:45 Формула здоровья.

17:00 <ПАТРИОТ>, Х.Ф.

19:00 Телесериал <СЕКРЕТЫ КИНО>.

19:30, 24:00 Телесериал <ИСТОРИИ О ПРИВИДЕНИЯХ>.

20:00 <МЫ СДЕЛАЛИ ЭТО>, Х.Ф.

21:30 <К ЮГУ ОТ РАЯ, К ЗАПАДУ ОТ АДА>, Х.Ф.

24:00 <САБЛЕЗЫМУ>, Х.Ф.

12.30 Телесериал <ОСТРОВ ФАНТАЗИИ>, США.

2.85 <Очаг, почему?> Программа для детей.

7:00 <Легенды о Тарасе>, К.Над.

10:00 Мультпрад, <Шоу Рена и Стимли>, В.Рен.

10:05 Программа <РАСТИЛЬНАЯ ЖИЗНЬ>.

10:15 <ВЫ БУДЕТЕ СМЕЯТЬСЯ>.

11:05 <ВСЕЖ ВЪЯНЕЦИЙ: ПОСЛЕ ВЧЕРАШНЕГО...>

12:10 <АМЕРИКАНСКАЯ ОДНО>, Мелодрама

14:05 СВОЯ ИГРА

15:15 Играем в <Кено>

15:20 <ПУТЕШЕСТВИЕ В ЛОГОВА БАРРАКУДЫ>.

15:45 ОБРАТНАЯ СТОРОНА ЛЕКАРСТВА>, Тош-шоу

17:05 <ИНТЕЛЛЕКТ НА ВЫБОЗ>, Расследование

18:00 <ЛАНДЫШ>, С.Серебристый, Комедия

12.15 <СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА>, Комедия

14.25 Программа <Приглашает Борис Ноткин>.

15.15 <Анфавит>, Телевизор.

15.55 ВСТ с зоровье в

программе <21-й кабинет>.

16.25 <Мир дикой природы>, Телесериал.

16.50 <Приключения барона Монхусаена>, Мультфильм

17.00 <Любовь и смерть>, Мультфильм

17.15 <Сказка о золотом

Мультфильм

Умр оқар дарё. Дарёни хеч қаерда тұхтатолмаганимиздең умрни ҳам бир соңия тұхтатиб бұлмайды. Дарё каби умр ҳам уммомен томон интилаверади. Гоҳи инсон бир күнни ўтказа олмайды, баъзда эса ийл ўтгандын билинмайды.

Босиб ўтган умрингта бир на-зар ташласан, хотираларин сархисо қылсанғ, улар шунчалар күсекі, ўйлаптар орзула-ринг ҳали қанчасини бажара-олмаганиншын хис этиб, унга умринг етмаслигини, улар күнгілінг тубида армонга айла-наётгандын ёдінгігә тушади. Ёшинг ўтган сайн беихтиёр ёшликдагы ширин хотиралар күз олдингда гавдаланады.

Эсингдами, қышлогимиз. Сой бүйі. Қирғозқа номағын мажнүн-тол. Нима сабабдан экилгани-ни хеч ким билмайды, худди атайлаб шунака бўлиши керак-дек. Қышлогимиздаги севиш-ган йигит-қизларнинг энг севими-ли учрашув жойи.

Учрашувга келган йигит-қиз-ларга мажнунтол гёй уялиб са-

лом берәйтган келинчак каби эглип турарди.

Биз учрашган ўша оқшом, ой ҳам уялган каби булулгар ора-сига яшириңган, юзларинги

губор, нафис ва покиза, илиқ багрингта интиламан.

Бир умр биргә бўлиш ҳар ким-га ҳам насиб құллавермас экан. Илохий тақдир деб бежиз айтпил

мас экан.

Афсус...

Ҳар са-

майсан. Кимдир севади, кимдир уни рад этади, кимдир интила-ди, кимдир қочади, кимдир ро-хатда яшайди, кимдир азобда, кимдир ёниб яшайди, кимдир бефарк, кимларнинг фарзанди

күп, кимлар унга зор.

Ха, ширин ва лаз-

затли күринган

хәётнинг шундай

аччик азоблари

борки, гоҳо унга

бардош беролмай қола-

сан. Сендан ажралыш қанчалар

аламил бўлмасин, сени топга-

нимдам хурсандман.

Сен менга кўп нарсани ўргат-

динг. Осмондаги ой ҳам ўз чи-

ройини ҳаммада кўз-кўз қилин,

барнага баробар кўни қамаш-

тирувчи нурини сочаверади,

аммо унга хеч ким етолмайди,

чунки тақдирда азалдан аталган

унинг ўз кўши бор.

“Ўтган кунлар” фильмидаги

бош қаҳрамон Отабек, машшо-

ни ўз хонасига чақиритиб:

“Мулла ака, ҳайдалиш куйини

чалиб берин!”, деганида, маш-

шоқ: “Бек ака, ёшим шунчага

келиб, дунёда шундай кўй бор-

лигини билмаган эканман”, - деб жавоб беради.

Аслида ҳәётда ҳайдалиш куйи бор экан. Бу куйни севгиси рад этилган киши, ота-онаси тирик бўлиб, етим қолган болалар, гулден аёли, шириндан-шакар фарзандлари бўла туриб, гиёх-вандлик балосига ураб, уйдан ҳайдалган эрқаклар, вафодор турмуш ўртоғи, ўғил-қизлари бўлутариб, фоҳишбозлик йилига кириб, уйини ташлаб кетган аёлларгина билишади. Шундай кунлардан ўзи асрасин, у кунларни ҳаттоқи, душманимга хам раво кўрмайман.

Хозир мендан олисларда тур-муш ўртоғинг, ўғил-қизларинг билан осуда ҳаёт кечирмокдан-сан.

Ҳәётнинг аччиқ сабоқларини сабор-бардош, ҳалол меҳнат ва метиндек ироданг билан енгид, роҳат манзилига етишингта ти-лақдошман.

Мен эса ҳайлан сен билан бир умр яшаб ўтаман.

Курбонбой ҚАЮМОВ
Тошкент тумани
Чувалачи қишлоғи

СЕНИИ ЭСЛАМ

сийалаб

эсәттән майнин
шаббода мажнунтол яп-

роқларни беланчак каби теб-
ратар, шитирлаб чиқаётган то-
вшулар гўёки кимдир шивир-
лаб гаплаштаётгандек тюлар эди.

Биз эса хеч нарсага ўтибор
бермай, ўзимиз билан ўзимиз
оввора, гаплаштаётган гапларни
мизира-сира адо бўлмас, тун-
лар тонгта уланса ҳам тугамас
эди. Одоб чегарасидан чиқай
деганимда, хиёл кўркиб бокиши-
ларинг кўз олдимда.

Аҳду-паймон қулинган ўша кечи-
кечагидек эсмади. Сен билан
бўлган онларимда, дунёнинг

азобларни, ташвишларидан
холи бўлиб, хиссиятларга бери-
либ ҳамма нарсани унтиби, бе-

мас эди. Сизни бошқа бир киз билан
сүхбатлашиб турганингизни
кўрсам, рашидан ўзимни кўяр-
га жой тополмай қолар-
дим. Биласизми, кайфия-

тим йўқ бўлган кезларда ҳам, сизни кўри-
шим билан барча ғам-ташвишларими
унугардим. Факат сизнинг хәёлингиз ила-
яшардим. Тонгни сизнинг сиймонгизда
кутиб, тунни ҳам сиз ҳақиниздаги ши-
рин хаёл билан карши олардим. Лекин,
сиз буни сезмадингиз, ҳамма каби бир-
дек мумомала қиласин ўзингиз менга. Мен
эса барабир сизни кутаверардим. Ҳар
бир нигонгиз мен учун олий тухфа эди.

Ўйланганингизни ўшилтган кунимда ву-
жудим музга айланниб колди гёй... Мен
учун ҳаёт ўз маъносини йўқотди. Кўзим
кулиб турар, қалбим эса йигларди. Сиз
менинг, менингдек мағрур қиз-
нинг ёлғиз муҳаббати ўзингиз.

О, МУҲАББАТ!

бекарорлар-
нинг мансизла-
рига кимдир
эрта, кимдир кеч бо-
раркан. Мен эса сал ке-
чикиб борганиман. Шун-
да бўлса-да, мен боргани
мансизда сен бор эдинг,
аммо сени учратиб ян-
айтотиб кўйдим. Меним-
чиз учрашадиган ман-
зил бўлса керак.

Гулзода, севгилим! Сен
ҳам мени бир умрга се-
васан, исимм ёдинга туш-
ганда мени эслайсан, му-
ҳаббат сўзи кулогингга
чалинса ёдинга туш-
ман. Жоним, сен бекорга
овора бўлма унутаман,
деб, чунки мен бир умр-
га қалбинг эгасиман.

Гулзода, сенга қалб даф-
таримни очиб, бир оз
шундай бўлиб қўйглим таскин
топди. Лекин кўзимдан
согин ёшлиари куйила-
шлади, зеро сен буни
кўрмасан-да, чин муҳаб-
батинг ҳаққи-хурмати
буни ич-ичингандан хис-
килганинга сенинг шах-
ло қўзларинг ҳам фақат
севинч ёшлирага тўлиб-
тошиб мен мафтун бўлган
гўзал ҳуснингин юсинан.
Ана шунда сен ойнага
карагин, унда менинг ар-
монли севгилим-Гулзо-
дамни кўрасан.

**Сенинг ошиғин-
ОЛИМЖОН**

Андижон шахри

бушла б
юборган. Кунларнинг бирда-
рида қишлоқнинг Кўргон маҳалласида тўй
бўлди. Ойбек дўстлари билан тўйга
борди. Ойбекнинг яқин дўсти Отабек
бўлиб, улар кўп масалаларда ҳам-
фирк эдилар.

Тўй авжига кирганда Ойбекнинг
кўзи бир четда ўтирган гўзларига туш-
ман. Жоним, сен бекорга
овора бўлма унутаман,
деб, чунки мен бир умр-
га қалбинг эгасиман.

Гулзода, сенга қалб даф-
таримни очиб, бир оз
шундай бўлиб қўйглим таскин
топди. Лекин кўзимдан
согин ёшлиари куйила-
шлади, зеро сен буни
кўрмасан-да, чин муҳаб-
батинг ҳаққи-хурмати
буни ич-ичингандан хис-
килганинга сенинг шах-
ло қўзларинг ҳам фақат
севинч ёшлирага тўлиб-
тошиб мен мафтун бўлган
гўзал ҳуснингин юсинан.
Ана шунда сен ойнага
карагин, унда менинг ар-
монли севгилим-Гулзо-
дамни кўрасан.

**Сенинг ошиғин-
ОЛИМЖОН**

Гулзода, дунёда ошику

Лекин кўзимдан ҳаммада
шундай ҳаммада ҳам сизни излайди. Ақлим буни рад
этса-да, дилим сиз томон талпинаверар-
ди. Вакт ўтиши билан сизни секин-аста
унтарман, бирор орзулари саробга ай-
ланган кўнгил яна бир бор севиб қола-
ди деб ким ҳам айта олади. Сизнинг
ўтиқригида ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. У дамлар менинг бегубор ор-
зуларим маъвжуд эди ва шу
шинин ҳаёллар пирчалашади. Ҳаётниң
менинг бегубор орзуларимда ҳаётниң
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимнинг ўзи, ҳар нигон-
гиздан мөхр излашинг, қиска тўқнашув-
лардан қалб титрокларимнинг ўзи бахт
эди мен учун. Энди эса ўзга бир омад-
ли қизнинг севимли ёрисис. Энди унинг
учун сиз излашингиз. Барнага қалбла-
шади. Ҳаётниң кўнгилнинг кўнгил
бўлса-да, мен учун бахор эди. Орзиқиб сизни
кутишимн

У маҳалларда биз ёш қозалок эдик, 7-8 ёшларда. Маҳалла мизда, ён кўшинимизнида тўй бўлди. Келин кўргани маҳалла қизлари тўпланиб кирганимизда келинчак гардиши чиройли нақшинкор килиб тикилган лар берганни.

УЛАРГА ТАЪЗИМДА БЎЛСАК АРЗИЙДИ

тадилар. Аллкомат, паҳлавондек ўғлидан (бокс бўйича чемпион бўлган республикада) жудо бўлганида бўлни чиқолмай ўлиб колади, деб ўйлаганлар бўлган. Аммо ая барага чидади. Фарзанд додига сочларига оқ оралади. Аммо ўз дардини билдиришади. «Ўрнидан кинайли туришида а н оёклари оғриси керак», - деб сўрасам:

«Карил-да болам», - деб кўядилар. «Ёшиңгиз нечада?» - деб сўролмайман, ҳар ҳолда знаминни кўздеяк яхин кўшини, синглисисид қадордан эдилар. Шу маҳалладаги онамнинг кўшилари ўзи бошқага оқибатида. Ким тўй қулаяти, кимницида қайси юшумни қилишга хашарчи керак, ким бетоб бўлиб қолган, кимницида чақалоқ туғилган ҳаммасидан боҳабар, билишади. Ҳаммаларига елкадош бўлиб ёрдам беришади. Шуларни меҳри тортадими, уларни кўрсам онажонимни кўргандай бўламан. Орамизда шундай оддий, камтар, бағрикен инсонлар борлигидан ҳам олам яшина туребди. Бу бизга боболаримиздан, момоларимиздан мерос-шарқона урофатларимиз-мехр-оқибат. Маҳалланинг оқсоқлари бошқош бўлиши, онахонлар билан сұхбатлашиб, яйрайсиз. Анча сабоклар оласиз. Билмаганинги зони ўрганасиз.

Ватан-бу бошпаннан, маҳалланг борлиги, инок-оқибатлилиги, елқадошлиги, бир аридан сув ичиб, бир кўчнинг тупрониги чангитиб катта бўлган жойнинг севмай, ардоқламай бўладими? Ахир булар-тутганим бойлигим эмасми?

Мухтор акани гоҳи-гоҳида, кўчайда ўз енгил машинасида кетаётганида учратиб қоламан. Дарров тўхтаб ола кетади. Ўша воқеа ва Ходиса ола ҳақида сўрмакни бўламану, андиша қиласман, сўролмайман. Ўз турмуш ўртоги бир хафта-ўн кун бемор бўлса, қарамай онасиникига элтиб кўювчилар орамизда бор. Аммо ажрални кетган аҳли аёлига дори-дармон олиб бориб бериб, азасида бел боғлаб туриш, мoddий ёрдам килиши - бу ҳар кимнинг ҳам кўлидан келавермайди. Бу нима? 10 йил бирга яшаганилиги ҳаққи-хурматими ё кадр-кимматими? Ёки бўлмаса Ходиса олга бўлган хурматими? Кўз очиб кўрган аёлига дармон турниб ёрдам келавермайди. Оддий, косиб отадан, хокисор, маъсума аёлдан олган беҳоҳи тарбия бўлса не ажаб?..

Бу каби хонадон соҳиби-соҳибаларига, ота-оналарга таъзимда бўлсан ярашади. Маҳалламизинг кўрки, юрт тинчлиги хонадон ободлиги, фарзандлар баркамоллиги, оқибатлилиги - шу ойладан бошланади, чамамда. Чунки: «Куш ўйида кўрганини килиади», - деб бежиз айтишмаган. Юртимизда эса ота-онасига меҳрибон инсонлар кўп бўлишини, ибрат олса аризигул хамсояларига ҳавас килиб ўнрак олиб яшашларини барчага тиляб қоламан.

Онахоним яшаб ўтган ўйга борсам албатта бу хонадонга кириб ўтаман. Минаввархон аянинг оқ рўмол ўраб юришлари, юзларидан нур ёслиб, «жоним болам» дега сўзларши энажонимга, онахонимга ўшайди. Очик юз билан кутиб оладилар, онамни эслаб йифласам кўнгленимни кўтариб ову-

Машхура ИСХОҚОВА

1988 йилнинг 1 январ куни эди. Ўзимизнинг жамоа худуди мизни машинада айланниб чиқдидим. Ҳеч қайси дўконда гўшт ўйқади. Шаҳарга боришига ният килдим. Бозордан майдад-чуйдалар билан бирга гўшт ҳам олиб келдим. Унгача соат 12 бўлди. Тушлик оқибатдан сўнг Шофиронка бориб келмоқчи бўлдим. Турмуш ўртоғим:

- Бугун байрам-ку, бошқа кун бораарсиз, дамингизни олинг, - деб қолди.

- Дада, бошқа кун борақлонинг, бирга дам олайлик, бугун байрам-ку, қолақлонинг, - деб ялини катта қизим Гулчехра ҳам.

- Э, қизим, машина билан икки соатда бориб келаман. Сизлар мантини ҳозирлайвинглар, деб ўйла отлаңдим. Фиждувон чегарасидан Шофиронка қараб бораётганимда аста-секин ёмғига ёга бошлиди. Ҳаво ачча соўзи, Бир қишлоққа яқинлашганимда ўйл четида турган кекса чол ва икки аёл кўл кўтари. Машинани тўхтатдим. «Улгим, бизни Шофиронка якинидаги «Фалон» қишлоққа олиб бориб кўйинг. Жанозага кечикапзимиз. Рози қиласиз болам, - деди ўёлвобри.

- Бобоён, вақтим ўй, мен Шофиронка бориб, яна ортга қайтишим керак, - деб машинани ҳайдадим. 50-60 километр тезлиқда машинани ҳайдаб бораётганим. Бир катта заҳк кўпигидан ўтётганди эдим, ҳамки тараклаган товуш эшилтиди. Карасам, рул менга бўйсунмаяти, машинанин ўнг томондаги тутларни уриб, ўйдан бир метрлар чамаси пастга, пахта учун шудгорланниб сугорилган ерга қараб кетди. Шу ерда ўзимни ўйкотдим. Машина 2-3 марта ағдарилгач, орқаси билан тутга илинин колибди. Рул юкорига, мен эса орқа ўриндиқда бошим пастда бўлиб ётибман.

Ўзимга келгач, бошимни кимирлатдим. Не кўз билан қарайки, машинанинг 4 та эшиги ҳам пачоқланган. Аммо, ўзимнинг бирор жойим шикастланмапти. Фақат, қаттиқ кўрқа-нимдан дағ-дағ титрагиман. Атрофо қарайман. Юрагим гу-пиллаб тез-тез урад, ёрдам бе-радиган бирор жон кўринмай-ди. Эх, яратган

- Бўлти, ҳозир ярим соатда 2 та тракторчи ва бир милиционерни юборамиз. Сизни ўйгача олиб бориб кўйиша-ди, -дайиши ва «Запороже-ц»га ўтириб кетишиди.

Ҳакиқатан ҳам ярим соатдан сўнг тракторчилар ва ми-лиционер кел-ди.

КАЛБИНАДИ БИР ОРИК

«Москвич» имни тракторда тортириб ўйга келдик.

Машинани-ку бир ойда ту-заттириб олдим. Аммо, бу фалокат менинг қалбимда катта оғриг қолдири. Шундан сўнг сал хафа бўлсан ҳам, қалбим ҳам титрайдиган бўлиб қолди. Негаки, ишм кўп бўлса ҳам ўша таъзия кийимида, совуқда дилдираб турган одамларни айттан жойларига олиб бориб кўйиши керади. Ҳанузгача бир нарсага афсулланаман. Дўрмон қишлоқ Совети раи-сининг исми-фамилияси ким эди? Ўша ердаги колхоз раи-сининг фамилияси-чи? Трак-торчилар-чи? Буларни унугтиб бўладими? Нега ўша вақтда сўрамадим?

Қани энди уларга шу гапла-римни айта олсан: «Қадрли инсонлар! Йиллар ўтса ҳамки, мен Сизларни унугтаним йўқ. Яратган эгам Сизларнинг оиласигизга баҳту соатдат, эзгу-ликлар насиб этиб, бир учрашиши насиб этса. Сизларни бағ-римга босиб, яна бир бор та-шаккур айтсан! Менинг манзилим: Бухоро вилояти Фиждувон тумани, «Зарафшон» ширкат хўжалиги. Албатта келинглар, ўн беш ўйл оддинг воқеаларни эслаб, бир гурнуглашайлик азизлар.

Ғайбула АБДУЛЛАЕВ
Бухоро вилояти

Сизга айтмоқчи бўлганларим

НЕЧУН ХОМУШСИЗ?

Дўстим! Атрофга қаранг. Яна баҳор келди. Табият аллақа-чини либосига бурканни олган.

Қийос очиглан ўрик гулларига бир бокинг-а, димогингиз чоғ бўлиб кетади. Шоирлар кўнглига илҳом багишлайдиган баҳорнинг тиниқ томчилари юракда ажаб хиссият ўйғотади. Бодом гуллари шодлигини яширмалай хандон отиб кулганларидан тўклиб кетади.

Аммо сиз нечун хомушсиз! Қайдан ёпишиди сизга баҳузунлик! Ахир дунё фақат гамдан иборат эмас-ку! Сизни баҳор ҳам наҳотки овутолмас! Баҳорнинг эркоти қизи бўлган хушбўй атиргуллар наҳотки кўзларини гунвнатмаса! Билмадим, не ўйлар кечдийкин ба азис бошинингиздан!

Туни билан мижҳо қоқмай чиқдигиз. Қайси гумроҳ сизни ўкситиб кетди. Эндиғина экан умид ниҳолингизни синдириб кетди. Ё бўлмаса боғингиздаги энг сўлим гунчани. Ҳа, ўша сўлим гунчани. Ҳар ёнига борганингизда бағрингизга босадиган гунчани очилишини интиқаб кутаётган гунчани ўзиг кетди.

Ё йўлларига илҳақ бўлиб кўз тикаётганинг келмадими, ёки йўлларингиз айро тушдими? Қаранг. Туни билан тўккан кўз ўшларингиздан ёстиғингиз хўл бўлиб кетибди, худди осмон йиглаб ерин хўл қиғлани каби. Бас! Бу фоний дунё тўккан кўз ўшларингизнинг заррасига ҳам арзимайди.

Дўстим! Ҳаётда хотиралар бўлади, аммо хотиралар билан яшаб бўлмайди-ку! Сизга тинчлик бермаётган, сизнинг оромингизни ўйирлаётган хотираларни унугтинг. Агар унтиши кўлинидан келмаса, юрагингизга, юрагингизнинг ҳам туб-тубига кўмиб кўйинг уларни. Вақт ҳаммасини даволайди.

Дўстим! Ё бўлмаса сизга оғриқ бераётган эмас, сиз оғритеган, сиз ранжитган кўнгилларни эслаб виҳждонингиз қийноқдами, ёки хоккоргина онангизни биттага ноўрин сўз билан

ўкситганингиз учун шу ҳолга тушдингизми?! Йўқ-йўқ! Бундай эмас. Сиз мени алдолмаймиз. Ҳатто майсага ҳам озор берганида ачи-ниб кўз ўш тўқидиган инсоннинг кўлидан келадиган иш эмас бу! Ноҳоғ фалокатдан канотлари қайрилган күшчани бағрига босиб, эркалочи кўнгилнинг иши эмас бу! Наҳот истаб келганинг муруват кўлини чўза-диган иш эмас бу! Фалокатдан келадиган иш эмас бу! Ноҳоғ фалокатдан келадиган иш эмас бу! Яқинларининг кўзидан зарра ўш томганини кўрганда бир дарди минг дард бўлиб, тунлари кўз ўши билан юзини юваб чиқадиган, яхиним ўқсимасин деб тонгда кулиб ўйго-диган, дилидан ғамини кетказишга кўмаклашадиган қалбингизни қилиши эмас бу.

Шоқдеккина, елканиз узра кўтариб юрган дард бошқа! Дарёдек тиник, соғ кўнглингизни тибуга қўшиб ётган фион бошча!

Дўстим! Қандай фион, қандай дард бўлмасин бар-басинни шу тун бағрида колди-ринг. Отинг қайгуларингизни. Зеро, «ғамни култу билан енгтан мард», дейдилар. Бу дунёда абдий туйғулар бор, аммо абдий фам, абдий шодлик йўқ, бар-бари ўтиб кетади. Вақти бой берманг. Ёшлик ўтгандан сўнг кўмасиганлиз бўлсан фойдаси йўқ. Сизнинг сўлғин эмас, яшнаб турган нигоҳларингизни кўрмок истайман. Сизнинг дарддан титраган хаста овозингизни эмас, шодлик нағаси уфири турган янгрок овозингизни эшитмоқ истайман.

Ойсоат АВАЗОВА

Термиз шахри

